

A

sopronyi magyar kir.

állami főreáliskola

4-ik évi

É R T E S I T Ő J E

1878/79.

Közli:

Salamon László,

kir. igazgató.

Soprony.

Nyomatott Reichard és Látzfassnál.

1879.

A
sopronyi magyar kir.
állami főreáliskola

4-ik évi

É R T E S I T Ő J E

1878/79.

Közli:

Salamon Leo,

kir. igazgató.

T a r t a l o m.

I.	Adatok a tanoda történetéhez	1
II.	A tanárikar és működésének kimutatása	4
III.	Az 1878/79 tanévben bevégzett tananyag	6
IV.	Jótekonysági rovat:	
	a) Ösztöndíjasok	13
	b) Iskolai takarékpénztár	14
	c) A „Deák Ferenc“ ösztöndíjalap	14
	d) Adakozások a szegedi árvíz károsultak javára	15
	e) Főreáliskolai segély-egyesület	15
V.	Tanszergyűjtemények szaporítása:	
	1) A tanári könyvtár	17
	2) Az ifjúsági könyvtár	19
	3) Pénz és érem gyűjtemény	19
	4) A vegytani szertár	20
	5) A természetrajzi szertár	20
	6) A földrajzi szertár	20
VI.	Felsőbb nevezetesei rendeletek	20
VII.	A főreáliskola önképzőköre	22
VIII.	Közlemények a vegytani laboratóriumból	23
IX.	Érettségi vizsgálat	24
X.	A jövő tanév kezdetéről	25
XI.	Az ifjúság érdeksorozata az 1878/79 tanévben	26
XII.	Statistikai táblázatok	37
	A sopronyi vasárnapi kereskedelmi ipariskola	40

Adatok a tanoda történetéhez.

1) Jelentés a lefolyt tanévről.

A tanuló ifjúság szabályszerű felvétele augusztus hó 29., 30., 31. és szeptember hó 2. és 3. napján történt. Ugyan e napokon tartattak a javító és felvételi vizsgálatok is.

Szeptember hó 5-én a tanítás minden osztályban megkezdett.

A bejegyzett tanulók száma 214 volt, melyekhez 6 szegedi reáliskolai tanuló járult még husvét után, úgy, hogy az összes tanulók száma 220 lett.

Tekintettel arra, hogy a II. és III. osztályok mindegyikében 50 tanuló jelentkezett volt, a nmlgu vallás és közokt. m. kir. miniszterium, a már két év óta itt működő póttanárt, Bayer Ferencet, tanodánknaál továbbra is meghagyta ugyanezen minőségben. Miután azonban nevezett tanár és Bella Lajos r. tanár és tartalék hadnagy, első az önkénytesi év leszolgáltatására, utóbbi pedig a mozgosítás alkalmával ezredéhez Dalmátiába rendeltetett szolgálatra; azok pótlására egyrészt a tanári kar vállalkozott, másrészt Gamauf György vizsgált tanárjelölt rendeltetett, kinek működése szeptember hó 16-tól, november hó 16-ig tartott; Bella Lajos rendes tanár ekkor haza bocsáttatván, hivatalos teendőit ismét folytathatta, holott Bayer Ferenc póttanár tanári működését csakis folyó évi január hó 9-én kezdé meg önkénytesi teendője mellett heti 7 órával, a többi órát a tanári kar vette át minden díjazás nélkül. Ezen a tanítás eredményét más körülmények közt kérdésessé tevő viszonyok, a II. és III. osztályban csakis a mértan és szabadkézi rajzban engedélyezék a párhuzamosítást, a többi tantárgyakban ettől el kellett tekinteni. Bayer Ferenc póttanár helyettesítése még szükségessé vált tudorságának és tanképességének sikeres megszerzése alkalmából.

Miután az első osztályba jelentkezők készületlenségéről és az előkészítő osztály felállításának szükségességéről már ismételten szóllottam tanodánk értesítőjében, ujabban szólni nem akarok, de reményem sincs a javuláshoz a jövőre nézve, mert az újabb, a magyar nyelv kötelező oktatását elrendelő törvény viszonyainkon változtatni nem fog, mert itt és a környéken tanították ugyan már a magyar nyelvet mint tárgyat, de a multa mellett a magyar nyelvi multum ismét el fog maradni azoknak gondozása alatt, kik úgy mint sok más helyen is csak a törvény betüinek

de nem a szellemének megfelelni érzik magukat kötelezetteknek. A fölvételre jelentkező ifjak nagy részben tapasztalt előkészültsége hiányán egyelőre úgy fogunk segíteni, hogy a mint azt más vegyes nyelvű vidéken is teszik, a tanév kezdetén az I. osztály nyelvészet tanára kezdetben 8—10 héten át a német nyelv, földrajz, történelmi órákat felhasználva előkészítő magyar nyelvi oktatásban részesíti tanítványait, hogy ezen időn túl legalább némi-kép lehessen a tannyelv egységét már az I. osztályban meghonosítani.

A sopronyi m. kir. állami főreáliskola a párizsi kiállításra szabadkéz- és mértani rajzait négy nagy kötetben felküldte ugyan, mai napig azonban róla értesítést nem nyervén, az eredmény ezuttal még nem közölhető.

Moller Ede r. tanár ez évben is vezette az ének és zeneoktatást, mely azonban tekintve, hogy a működők száma eddig csak az önkénytesen jelentkezőkből állt, kik ez évben kevesen voltak, a megkívánandó teljes eredményt nem mutathatta.

A bécsi cs. kir. egyetemi könyvtár ez évben is, amint ezt eddig is minden évben tevé, nagybecsű számos munkát kölcsönözött a tanárikar tagjainak; a m. kir. akadémia a mult értesítőben már jelzett kérelmünkre több értékes munkát (lásd „Könyvtár“ rovat) küldött ugyan, az akademiában megjelenő kiadványok rendszeres megküldését úgy látszik nem engedélyezte, mert erről eddig nem értesített; a bécsi cs. kir. akadémia a természettudom. mennyiségtani osztály könyveinek engedélyezéséről hivatalból értesített. Fogadják a nagylelkű adakozók szives köszönetünket.

A tanuló ifjuság egészségi állapota általában kielégítőnek mondható ugyan, amennyiben tömeges betegségi eset elő nem fordult, — a halál azonban ez évben két áldozatot kívánt, a mennyiben Wiedemann Ferencz III. és Horváth Jenő IV. osztályu tanulókat rövid időig tartó betegség után családjaik és a tanoda köréből kiragadta. Nyugodjanak békében!

Folyó évi március hó 27-től ápril hó 2-ig meglátogatta a tanodát ngos dr. Németh Antal győri tankerületi kir. főigazgató.

Ő Felsőgeik egybekelésének 25 éves jubileumát a tanárikar az ifjusággal kegyeletesen megülte ápril hó 24-én s a tanárikar összes tagjai az Ő Felsőgeiknek átadandó hódolati emlékkönyvnek egyik lapját aláírták.

A tanuló ifjuság ez évben is tett több kirándulást:

1) December hó 4-én a felső osztályok növendékeivel Cinfalvára, hol Patzenhofer Conrád úr kitűnő vendégszeretettel fogadván bennünket, a cukorgyártásnak minden részleteit bemutatni szives volt, fogadja ezuttal köszönetünket azért, hogy az elméleti oktatást a gyakorlati értelmezés és szemlélhetőség által fejleszteni szives volt.

2) Tavaszi ünnepély és kirándulás is rendeztetett: június hó 3-án afelső osztályok 16 tanulója Hahnenkamp Rezső tanár vezetése alatt a simeringi pályán Müzzuchlag-ig haladva, innen Neupergbe rándultak, hol az utánna következő napon a nyers vas és készítményeinek mindennemű nyerését (Bessemer vas stb.), az ottan levő történelmi nevezetességeket szemlélték, meglátogatták az altenbergi vasbányát, végre a harmadik napon az idő kedvezvén, gyalog tértek vissza Payerbachba; a „Schlögel mühl“i állami

papirgyárnak látogatása ez uttal elmaradt, a mennyiben erre különös engedély lett volna kieszközlendő a bécsi igazgatási tanácstól. Az ifjúságnak többi része „Savanyu kút”-nál tartotta meg tavaszi ünnepélyét, június hó 4-én mely minden tekintetben szintén sikerült. El nem mulaszt-hatom ezennel még köszönetünket mondani a déli cs. kir. vaspálya, ugy a dunagőzhajózási társulatoknak is, melyek minden adott alkalommal, a tanárok és a tanulók részére kedvezményes áru jegyeket küldeni szívesek voltak.

Folyó évi május hó 5., 6., 7. és 8-án az írásbeli érettségi vizsgálatok, június hó 19. és 20-án a szóbeliek tartattak meg.

Június hó 28-án befejeztetett a tanév.

2) *Tanácskozmányok.*

A különböző feladataink kellő megoldása végett tartottunk módszertani, ellenőrző és rendkívüli értekezeteket, melyeken a tantárgy felosztás és kezelés, a tanulók erkölcsszorgalmi állapota, ugy más alkalmi ügyek elintézésére nézve határozat hozatott.

3) *Vallás-erkölcs-, oktatási és fegyelmi ügy.*

A különböző felekezetű tanulók ez évben is ugy mint eddig az egyházaktól rendelt vallási gyakorlatokon vettek részt. Október hó 4-én és november hó 19-én Ő cs. és apost. királyi Felségeik magas név-ünnepén, ápril hó 24-én az ezüst lakodalom évfordulóján a rendezett isteni tiszteleten megjelentek. Az evang. hitfelekezű tanulók vallási oktatásában haladás történt ez évben, a mennyiben a négy alsó osztály már nem együttesen, hanem az I—II. s a III—IV. osztály elkülönítve egy-egy csoportban tanítattak.

A tancélt a tanárikar a módszertani és ellenőrző értekezeten történt megbeszélés folytán az előirt országos tantervhez szorosan ragaszkodva iparkodott elérni; az eredményt a bevégzett tananyag kimutatása és a statisztikai táblázatok tüntetik elő.

Az iskolai rend és a jó erkölcs ápolására, minden ujonnan belépő tanulóknak szüleje vagy helyettese beiratás alkalmával a fegyelmi szabályoknak egy-egy példányát kapta, azon kéréssel, hogy az iskola törekvéseit ők is szíveskedjenek támogatni; fájdalom azonban, hogy a föltett közrehatás sok esetben csak is jámbor ohajtás maradt; az igazgatóság pedig intézkedett arra nézve, hogy a tanoda szabályzata ugy szeptember, valamint február hó kezdetével minden osztályban kellően értelmezve fölolvastassék. A tanulók viselete úgy a tanodában, valamint azon kívül kifogástalan volt; nagyobb vétségek az egész tanév lefolyása alatt épen nem fordultak elő; a szorgalmat erősebb fegyelmi eszközök segélyével itt-ott talán fokozni lehetett volna, az összeredmény azonban jobb alig leendett ez által; ahol a baráti, láthatóan jó akaratu szeretettel párosult intés nem segít, ott leg-többnyire más azelőtt divó drastikusabb eszközök sem változtatnak nagyot.

Ezen nézetnek helyességét bizonyítják az aránylag kevés számú fegyelmi intések és a mindenesetre nem rosszabb tanítási eredmény az előbbi évekéhez képest.

II.

A tanárikar és működésének kimutatása.

a) I g a z g a t ó s á g.

SALAMIN LEO, kir. igazgató, a városi és megyei állandó statisztikai bizottságok, a magyar kir. természettudományi és a bécsi cs. kir. meteorológiai, a budapesti philológiai társulatok rendes és a budapesti gyorsíró-egylet levelező, a soprony városi kath. patronatusi és az országos közép-tanodai tanári egylet vidéki választmányi tagja, a sopronyi irodalmi és művészeti kör igazgató-tanácsának tagja; a reáltanodával kapcsolatban álló ipar-, és kereskedelmi iskolák igazgatója, a reáltanodai segély-egyesület elnöke.

b) A kötelezett tantárgyak tanárai.

1. BAYER FERENC dr., póttanár, tanította a második harmad kezdetétől fogva a földrajzot a II., a magyar nyelvet az V. és a német nyelvet a VI. osztályban. A sopronyi irodalmi és művészeti kör másod titkára és könyvtárnoka. Heti óra 7. Tanárkodási idő 4 év.

2. BELLA LAJOS, kir. r. tanár, a földrajzi és történelmi társulatok r. tagja, cs. kir. hadnagy, a tartalékban; tanította a földrajzot a III., IV., VI. osztályban, a magyar nyelvet a III., a történelmet a II., III. és VI. osztályban. Heti óra 17. Tanárkodási idő 4 év.

3. BRUNNER JÁNOS, evang. lelkész, tanította az ág. hitvallást az I—II., III—IV. osztályokban. Heti óraszám 2.

4. ELIAS MIKSA, okleveles rabbi, főelemi rendes tanító, tanította az izr. vallást heti 2 órában.

5. FIALOWSKI LAJOS dr., kir. r. tanár, az országos közép-tanodai tanár-egylet, a természettudományi társulat és a budapesti gyorsíró-egylet r. tagja, a terményrajzi és földrajzi szertár őre; tanította a földrajzot az I., VII. és VIII., a terményrajzot I., II., V., VI. és VIII. osztályban. Heti óra 18. Tanárkodási idő 9 év.

6. FREITAG GYÖZŐ, evang. lelkész, tanította az ág. hitvallást az V—VIII. osztályban. Heti óra 1.

7. GRÜNWALD MANÓ, tanította az izr. vallást heti 2 órában.

8. HAHNENKAMP REZSŐ, kir. r. tanár, a VIII. osztály fője; tanította a mennyiségtant a IV., V., VII., VIII. osztályban. Heti óra 15. Tanárkodási idő 8 év.

9. HAUSER KÁROLY, kir. r. tanár; tanította a szabadkézi rajzot a II. a) és b), III—VIII. osztályban. Heti óra 20. A szabadkéz rajzi szertár óre. Ipariskolai tanár. Tanárkodási idő 9 év.

10. KÁRPÁTI KÁROLY, kir. r. tanár, a II. osztály fője; tanította a magyar nyelvet a II., VI., VII., a német nyelvet a II., a tornászatot az V—VIII. osztályban. Heti óra 14. A sopronyi irodalmi és művészeti kör első titkára, a főreáltanodai segély-egyesület jegyzője. Ipariskolai tanár. Tanárkodási idő 6 év.

11. KRIEGLER MIHÁLY, győregyházmegyei áldozár, Soprony káptalani segédlelkész; tanította a római kath. hittant az összes osztályokban. Heti óra 8.

12. MATAVOVSKY BÉLA, próbaéves tanár, cs. kir. hadnagy a tartalékban; tanította a történelmet az I. és II. osztályban. Heti óra 4. Ipariskolai tanár.

13. MOLLER EDE, kir. r. tanár, az I. osztály fője, az országos középtanodai tanár-egylet r. tagja; tanította a magyar nyelvet az I., VIII., a német nyelvet az I. és a bölcséletet a VIII. osztályban. Heti óra 14. Az ifjúsági önképző-, zene-, és énekkör vezetője; az ifjúsági könyvtár óre. Tanárkodási idő $4\frac{1}{2}$ év.

14. MOLNÁR JÓZSEF, kir. r. tanár, a VII. osztály fője; az országos középtanodai tanár-egylet és természettudományi társulat r. tagja; tanította a természettant a III., IV., VII. és VIII. osztályban. Heti óra 15. A természettani szertár óre. Tanárkodási idő 9 év.

15. RÖSCH FRIGYES, kir. r. tanár, a III. osztály fője, az országos középtanodai tanár-egylet r. tagja; tanította a mennyiségtant az I., II. és III., a mértant a II. és IV. s a tornászatot az I—IV. osztályban. Heti óra 17. Az iskolai takarékpénztár és a „Deák Ferenc” ösztöndíj alap kezelője. Ipariskolai tanár. Tanárkodási idő 26. év.

SALAMIN LEO, kir. r. tanár; tanította a francia nyelvet a II. és VI., a történelmet az I. osztályban. Heti óra 8. Ipariskolai tanár. Tanárkodási idő 18 év.

16. SKOFF BÉLA, kir. r. tanár, a VI. osztály fője, az országos középtanodai tanár-egylet r. tagja, a mértani szertár óre; tanította a mértant a III. a) és b), V—VIII. és a mennyiségtant a VI. osztályban. Heti óra 18. Ipariskolai tanár. Tanárkodási idő 6 év.

17. STUPPACHER LAJOS, kir. r. tanár, az V. osztály fője, az országos középtanodai tanár-egylet, a természettudományi társulat, a bécsi központi és budapesti gyorsíró egyletek tagja; tanította a német nyelvet a III—VIII. és a mértant az I. osztályban. Heti óra 17. Ipariskolai tanár. Tanárkodási idő 18 év.

18. UJVÁRI BÉLA, kir. r. tanár, a IV. osztály fője; tanította a francia nyelvet a III—V., VII—VIII. és a magyar nyelvet a IV. osztályban. Heti óra 17. Tanárkodási idő 4 év.

19. ULBER MÁTYÁS, kir. r. tanár, az országos középtanodai tanár-egylet r. tagja, a tanári könyvtár és az éremtár őre; tanította a földrajzt az V., a történelmet a IV., V., VII. és VIII. osztályban. Heti óra 14. Tanárkodási idő 27 év.

20. WALLNER IGNÁC dr., kir. r. tanár, az országos középtanodai tanár-egylet, a m. kir. természettudományi társulat és a pénzügyőrök vizsgáló bizottság tagja, a vegytani szertár őre; tanította a vegytant a IV—VII. és a természetrajzt a VII. osztályban. Heti óra 13. Tanárkodási idő 9 év.

21. GAMAUF GYÖRGY, póttanár; tanította a magyar nyelvet a III., a történelmet a III., VI., a földrajzt a III., IV., VI. osztályban.

c) A nemkötelezett tantárgyak tanárai.

1. MOILLER EDE, ének és zenét.
2. WALLNER IGNÁC dr., vegytani gyakorlatok, hetenkint 4 óra.

d) A tanoda szolgálai.

1. WABEL PÁL.
2. WEISZBECK GYÖRGY.

000.

Az 1878/9 tanévben bevégzett tananyag.

I. osztály.

Magyar nyelv. A nyelvnek mondatra fektetett alaktana. Tankönyv: Ihász nyelvtana és Bodnár olvasókönyve. Heti óra 5.

Német nyelv. A rendes alakok tana mondatani alapon lehetőleg párhuzamosan a magyar nyelvvel. Tankönyv: Schwicker nyelvtana, Felsmann olvasó könyve. Heti óra 4.

Földrajz. A térkép olvasása, elemzése és a táblán készített előrajzok alapján a magyar királyság és a földközi tengert környező országok hydro-, oro-, és topographiája. Tankönyv: Hunfalvy I. Heti óra 2.

Történelem. Magyarhon régi lakói. Hunok és magyarok eredete. A vezérek kora. A kereszténység terjedése Magyarországon. Szt. István és utódai. A keresztes hadak. Az arany bulla. Tankönyv: Tankó J. I. rész. Heti óra 2.

Mennyiségtan. A mérés és a mértékek, törvényes mértékrendszerünk, a közönséges törtek, a tizedes törtek, a négy alapl művelet nevezett számokkal és az idő számolás. Tankönyv: Dr. Császár Károly, I. Heti óra 4.

Mértan és mértani rajz. A síkmértani ábrák szemléltetése. A síkidomok kerületének és területének kiszámítása. Egyszerű síkmértani disztimények szabad kézzel való rajzolása. Heti óra 4.

Terményrajz. Az emlősök rendjeinek főbb képviselői szemléleti módon, különös tekintettel a haszonra vagy kárra. Az összenőt szirmuak, szíromtalanok és egyszerűek hasznos képviselői szemléleti módon. Linné rendszere. Tankönyv: Pokorny állattan, növénytan. Heti óra 3.

II. osztály.

Magyar nyelv. Igetan, határozók tana, szóképzés részletesen; mondat-
tanból különösen a függő mondatok, subordinatio, coordinatio, többszörösen összetett mondat — körmondat, mondatrövidítés — részben mondatkötés. Az első osztály anyagának ismételése. Tankönyv: Ihász nyelvtana, Bodnár-Iványi olvasókönyve II. Heti óra 5.

Német nyelv. Párhuzamosan a magyar anyaggal az igeragozás, határozó és szóképzés tana. Függő mondatok; coordinatio, subordinatio. Az első osztály anyagának ismételése. Tankönyv: Schwicker nyelvtana és Felsmann olvasókönyve. Heti óra 3.

Francia nyelv. Alaktan: article; a rendes igehajlítások indicatif-jának minden idője; a substantif, az adjectif, a pronom personnel; avoir, être; a mondat részei. Tankönyv: Ollendorff-Salamin nyelvtana. Olvasókönyv: Salamin-Ieupin. Heti óra 3.

Földrajz. Az örökös vagy osztrák tartományok s Európai országok (a földközi tenger medencéje körül fekvők kivételével) föld- és terményrajzi viszonyai, lakói, nemzetisége, műveltsége, ipara és kereskedelme. Térkép-vázlatok készítése. A meteorologia és klimatologia legелеmibb részei különös tekintettel hazánkra. Heti óra 2.

Történelem. Tatárjárástól az Árpádház kihaltáig. A vegyes házakból származott királyok. Tankönyv: Tankó J. I. rész. Heti óra 2.

Mennyiségtan. A számolási előnyök és rövidítések; a kettős tételnek alkalmazása a mértani arányok s aránylatokra, az egyszerű hármasszabály. Tankönyv: Dr. Császár Károly, II. Heti óra 3.

Mértan és mértani rajz. A téralaktanból, mértani szabályos és nem szabályos testek szemléltetése, összehasonlítása alak és nagyságra; mértani idomok és testek távlati rajzolása. Tankönyv: Kriesz Ferenc II. Heti óra 3.

Terményrajz. Az állatok típusainak, osztályainak, rendjeinek és családainak a bélyeg szerint való felismerése. A váltaszirmu kétszivűek és világtalanok főbb képviselői. A növényország főbb családainak bélyege. Tankönyv: Pokorny állattan, növénytan. Heti óra 2.

Szabadkézi rajz. Iskolai táblán készített rajzok után, szintugy mint egyes többszínű minták után elemi diszítmények és kapcsolatban a styl fajok megmagyarázása. Egyszerű domborművek után tanulmányok. Heti óra 2.

III. osztály.

Magyar nyelv. Mondattan. Szóegyeztetés. Szóvonzat. Szórend, Mondatkötés. Tropusok. A verstan elemei. Alaktan ismételése. Tankönyv: Ihász nyelvtana, Bodnár-Iványi olvasókönyve III. rész. Heti óra 4.

Német nyelv. Az összetett mondat szerkezet. Időtan. Az alaktan és szóképzéstan kiegészítése az olvasmány alapján. Tankönyv: Deutsches Lesebuch von Felsmann, III. rész. Heti óra 3.

Francia nyelv. Igehajlítás befejezése és ismétlése, a rendhagyó igék alapján. Melléknév nőnemének képzése. Határozók tana. Tankönyv: Salamin-Ollendorff „Francia nyelvtan“. Salamin-Leupin „Francia olvasmányok“. Heti óra 3.

Földrajz. Ázsia és Afrika föld-, és terményrajzi viszonyai; térkép alapján graphikus módon. A matematikai földrajz elemei. Tankönyv: Hunfalvy III. Heti óra 2.

Történelem. A Habsburg-ház korszaka. Tankönyv: Tankó J. Magyarország története. Magyar olvasókönyv alapján: Perikles és kora. A peloponnésusi háború. Görögország további sorsa macedoni Fülöpig. Heti óra 2.

Mennyiségtan. Az olasz praktika. A kettős tétel alkalmazása. Az egyszerű hármasszabály. A határidő számolás. Az összetett hármasszabály. Az arányos osztás. Az elegyítés számolás. Tankönyv: Dr. Császár Károly, III. rész. Heti óra 3.

Mértan és mértani rajz. A tömör mértan néhány főbb elve, a vetület és vetítés fogalma. 3, 4, 5 és 6 szög és a kör vetületei. Hasáb, gúla, henger, kúp és a gömb orth. vetületei. A gömb körök vetületei. Barna festékkel árnyékolás. Tankönyv nincs. Heti óra 2.

Természettan. A testek általános és különös tulajdonságai. — Hőtan. Fénytan. — Delejtesség és villamosság. Tankönyv: Piskó-Salamin. Heti óra 4.

Szabadkézi rajz. A tanár által az iskolai táblán készített diszitmények systematicus menetben; domboru diszitmények színezett mintalapok tanulmányozása. Heti óra 4.

IV. osztály.

Magyar nyelv. Az irány sajátosságai. Alakzatok. Szóképek. Verstan elemei: hangsúlyos és időmértéki rythmus; verslábak; antik versszakok; a rím. Polgári ügyiratok. Tankönyv: Bodnár Zs. iránytan és olvasókönyv. Heti óra 4.

Német nyelv. A német nyelvtan rendszeres áttekintése. A sajátos német verstan elemei. Synonimák, szólásmódok. Tankönyv: Deutsches Lesebuch von Felsmann, IV. rész. Heti óra 3.

Francia nyelv. A jelentő mód időinek használata; kötő- és föltételes mód és idői; infinitif. Alaktan folytonos ismétlése. Tankönyv: Salamin „Francia olvasókönyv“, Salamin-Leupin „Francia olvasmányok“. Heti óra 3.

Földrajz. Amerika, Ausztrália földrajza (természeti és ethnographiai viszonyai) tekintettel a fölfödözések és gyarmatosítások történetére. Módszer mind a III.-ban. Tankönyv: Hunfalvy IV. Heti óra 2.

Történelem. Ó-kori történet áttekintése. Róma történetének tüzetes tárgyalása Augustus családjának uralkodásáig. Tankönyv: Ribári, világ-történelem. Heti óra 3.

Mennyiségtan. A láncszabály. A legfontosabb pénznemek megismeretése és átszámítása. Értékpapírokra és váltókra vonatkozó számolási feladványok. A betűszámítan négy alpművelete egész számokkal. Első foku egyenletek egy ismeretlennel. Tankönyv: Mocnik. Heti óra 3.

Mértan és mértani rajz. Szerkesztő síkmértan. A mértani szerkesztések alkalmazása a gyakorlati földmérésnél és helyszinrajz. Tankönyv: Kriesz Ferenc. Heti óra 2.

Természettan. A szilárd, csepfolyós és légnemű testek nyugvása és mozgása. Rezgéstán és hangtán. Tankönyv: Piskó-Salamin. Heti óra 2.

Vegytan. A közéletben előforduló anyagokból kiindulva az elemeknek és fontosabb vegyeiknek ismertetése. Kapcsolatban ezzel a nevezetesebb ásványok és sziklafajok. A vegyműveletek megismertetése. Tankönyv: Balló Mátyás, elemi vegytan. Heti óra 3.

Szabadkézi rajz. Diszítmények mind előrajzolás, mind classikai stílus kísérletek után. Az emberi arc és fej arányszámai megmagyaráztattak s a tanár előrajzolása után körvonalazva utánóztattak. Heti óra 4.

V. osztály.

Magyar nyelv. Az irány. Az írásművek szerkezete. A szerkezet törvényei. A nyelvbéli előadás és formái. A leírás, elbeszélés és fajaik. Értekezés. A levélalak. — Olvasmány: a Toldi monda, Ilosvai és Arany földolgozásában. Emlékezésül: Végrendelet. Levél egy elutazott barátom után. Fiamnak stb. Tankönyv: Bodnár, Szerkezettan. Heti óra 3.

Német nyelv. Olvasmányok: Nibelungen, Lied in Proza von Uhland. Ring des Polykrates, Schillertől. Erlkönig, Goethetől. Des Sängers Fluch, Uhlandtól. Laokoon, Lessingtől, Heti óra 2.

Francia nyelv. Az egész alaktan rendszeres ismételése francia nyelven. A francia verstan elemei (de la mesure des vers, de la césure, de la rime, de l'hiatus) verses olvasmányok alapján. Tankönyv: Bonneau, Abrégé de la grammaire fr., Salamin-Leupin, „Francia olvasmányok“, Heti óra 3.

Földrajz. Europa államainak földrajza, az osztrák-magyar monarchia kivételével. Tankönyv: Requinyi. Heti óra 2.

Történelem. A kereszténység története Amerika fölfedezéséig (A kereszténység eredete és terjedése Constantinusig.). A népek nagy vándorlása és az annak folytán alakult új államok története a magyar állam alakulásáig. Az izlam eredete és terjedése. A pápaság uralma és a kereszties hadjáratok. A középkori viszonyok bomlása. Tankönyv: Ribáry. Heti óra 3.

Mennyiségtan. A tizes számrendszer. Számtan szorosabb értelemben. Közönséges és tizedes törtek. Arányok, aránylatok. Hatványok, gyökök. Első és másodfoku egyenletek egy ismeretlennel. Kellő bevezetés után a sík idomok egybevágósága, hasonlósága, területök kiszámítása. A körről szóló tan, kivéve a szabályos húr-, és érintő sokszögek meghatározását és a körmérést. Tankönyv: Mocnik. Heti óra 5.

Mértan és mértani rajz. A körre vonatkozó feladatok. A kúpmetaszt és magasabb rendű vonalak, azok alkalmazása a gépészet-, és építészetben. Tankönyv nincs. Heti óra 2.

Terményrajz. A növények szövezete és ennek fejlődése. A műszerek rendszerei. A természeti rendszer alapján a legfontosabb családok gazdasági, ipari vagy orvosi képviselőinek elemzése. Tankönyv: Kriesz-Simkovics, Növénytan. Heti óra 2.

Vegytan. A nevezetesebb szerves vegyületek. Tankönyv, Balló Mátyás elemi vegytan. Heti óra 2.

Szabadkézi rajz. Domboru díszítményi tanulmányok egyszerű árnyékolással, vagy alkalmas színezett minták, tekintettel a stylusra s adott alkalommal az emberi vagy állati alak is belevonatik a gyakorlatba. Heti óra 4.

VI. osztály.

Magyar nyelv. Kitűnő beszédek nyomán a szónoklattan tüzetes tárgyalása. Tankönyv: Névy, „Írásművek elmélete“. Olvasókönyv: Névy. Heti óra 3.

Német nyelv. A magyar oktatással párhuzamosan a szónoki beszéd s szóbeli előadás. Olvasmányok: Goethe önéletrajzából. Nibelungen. Goethe „Hermann és Dorothea“ című költeménye. Felsmann tankönyve felsőbb osztályok számára. Heti óra 2.

Francia nyelv. A participe pr., az adjectif verbal, a participe passé, az adverbe, préposition, conjonction; a szóalakzatok stb. Salamin olvasókönyvének alapján. Principes de style et de composition; a feltalálás, elrendelés, előadás; a tárgyalás eszközei; az érvek; a közhelyek; az indulatok és a pathos, A. Pellissier „Premiers principes de style et de composition“ című munkája alapján. „L'Avare“ Molière. Heti óra 3.

Földrajz. Az osztrák-magyar monarchia tüzetes leírása. Tankönyv: Mihályfi. Heti óra 2.

Történelem. Ujkor II. József koráig. Tankönyv: Ribári világtörténete III. rész. Heti óra 3.

Mennyiségtan. Gyökmennyiségek, egyenletek (1-ső 2-od fokú határozatlan és kitevőleges.). Lánctörtek. A logaritmikusok, számtani és mértani sorok. Tömör mértan első része. Kör tana és síkháromszögtan. Tankönyv: Mocnik-Klamarik. Heti óra 5.

Leíró mértan és mértani rajz. A vetítés módjai és ezek alkalmazása a pont, vonal és síkokra. Földézetek, gúla és hasáb egyszerű helyzetekben. Tankönyv: Kriesz Ferenc, leíró mértana. Heti óra 3.

Terményrajz. Az állatok szervezete és műszereiknek rendszere. A legfontosabb családok gazdasági ipari vagy orvosi képviselőinek elemzése és rendszeres elhelyezése. Tankönyv: Kriesch, állattan. Heti óra 3.

Vegyten. A vegyületek törvényei, vegyszámítan, a parány, tömecs, egyenértékesség s vegyértékesség fogalmai stb. Különféle képletek ismeretése. Az elemek és fontosabb vegyeiknek behatóbb ismertetése folytonos tekintettel a gyakorlati alkalmazásokra. Tankönyv: Bierbauer-Lorscheid, vegyten I. rész. Heti óra 3.

Szabadkézi rajz. Domboru diszitményi minták utánni rajzolás, határozott árnyékolással, továbbá az emberi fej reliefben, építészeti részek (párkányzat, alapzat stb.). Heti óra 2.

VII. osztály.

Magyar nyelv. Költemények olvasása és elemzése alapján a három költői műfaj ismertetése. Tankönyv: Dr. Erődi B. költészettana. Olvasókönyv: Névny László. Heti óra 3.

Német nyelv. Olvasmányok: Hermann und Dorothea, Goethetől. Der Eislauf und Frühlingsfeier, Klopstocktól. An mein Vaterland, Lenautól. Lied eines Armen, Uhlandtól. Wallenstein, Drama Schillertől. Heti óra 2.

Francia nyelv. A nyelvtani ismeretek ébrentartása és kibővítése olvasmányok alapján; az infinitif használata; participe présent és passif. Tankönyvek: Salamin: „Francia olvasókönyv“, Salamin-Leupin: „Francia olvasmányok“. Heti óra 2.

Földrajz. A föld felszínének megalakulása és változása; a vízrendszerek működése. A légburok viszonyai s az égalj. A XXIII. természetrajzi vidék. Tankönyv: Roth összeh. földrajz. Heti óra 2.

Történelem. A legujabb kor története. Az amerikai szabadságharc. A francia forradalom és Napoleon kora. Az ujjabb forradalmak; az ujjabb állami alakulás. Tankönyv: Ribáry. Heti óra 3.

Mennyiségtan. A kapcsolástan. A binomial tétel. Végtelen sorok összehajlóságának néhány ismertető jele. A magasabb rendű számtani haladványok. Az ábrás számok. Felsőbb foku numerikus egyenletek végszerű gyökeinek meghatározása. A regula falsi. Az elemi mértanba tartozó görbe felületű testek. A gömbháromszögtan. Szabályos polyederek. Tankönyv: Mocnik. Heti óra 4.

Természettan. Erőműtan; rezgésan, a fénytan alapvető része a tükrök elméleteig. Tankönyv: Fehér-Ipoly. Heti óra 4.

Leiró mértan és mértani rajz. A szabályos, forgási és torz fölületek. Áthatási és érintési feladatok. Bevezetés az árnyéktanba. Tankönyv: Kriesz F. Heti óra 2.

Terményrajz. Rendszeres ásvány- és kőzettan; geologia elemei, különös tekintettel a magyar birodalomra és a szomszéd területekre. Tankönyv: Dr. Roth Samu: ásvány-, kőzet- és földtan. Heti óra 3.

Vegyten. A nevezetesebb szerves vegyületek behatóbb ismertetése folytonos tekintettel a gyakorlati alkalmazásokra. Tankönyv: Bierbauer-Lorscheid: „Vegyten“, II. rész. Heti óra 3.

Szabadkézi rajz. Diszítményi rajzolás mindenféle stylus után különös tekintettel a lehető legnagyobb kiviteli pontosságra. Az emberi test szabad plasticus részei: kezek és lábak. Heti óra 2.

VIII. osztály.

Magyar nyelv. A magyar irodalom ó, közép, új és legújabb kora. Tankönyv: Dr. Erődi B. irodalomtörténete és olvasó könyve. Heti óra 2.

Német nyelv. A német irodalom fejlődésének áttekintése. Tankönyv: Leitfaden der deutschen Literaturgeschichte v. St. Iványi. Olvasmányok: Über Bacterien. Über die Meteoriten. Heti óra 2.

Francia nyelv. A nyelvtan, különösen alaktan ismételése, franciául írt nyelvtan alapján. Molière „L'Avare“-ja, IV. és V. fölvonása. Tankönyvek: Bonneau: Abrégé de la grammaire française. Molière: L'Avare. Heti óra 2.

Földrajz. A lakhatóság physikai, materiális és morális föltételei alapján a föld államainak és esetleges gyarmatainak ismertetése és összehasonlítása Magyarországgal. Tankönyv: Hauke-Kuttner, II. és III. rész. Heti óra 2.

Történelem. Magyarország pragmatikai története. Tankönyv: Ribáry. Heti óra 3.

Mennyiségtan. Az algebra alkalmazása mértani feladványok megoldására. A sík elemző mértan elemei. Tankönyv: Mocnik. Heti óra 3.

Természettan. A fénytan bevezetése; hőtan; delezesség; villamosság. Tankönyv: Fehér Ipoly természettana. — Világegyetem; a nap, a föld, a hold: naprendszerünk többi bolygói; naprendszerek. Tankönyv: Salamin-Linkess: „Csillagászati földrajz elemei“. Heti óra 5.

Bölcsélet. Psychologia: ismerő, érző és vágyó tehetség. Logica: a fogalom, ítéletek, következtetések. Tudománytan. Tankönyv: Klamarik-Lindtner. Heti óra 3.

Leíró mértan és mértani rajz. Az árnyék tana és a távlati rajzolás módjai. Gyakorlati példák. Tankönyv: Kriesz F. Heti óra 2.

Terményrajz. Az emberi test szövettana, a műszerek rendszerei; az egyes műszer-rendszereknek az állatország osztályainak során való összehasonlítása. Tankönyv: Thomé-Paszlavszky, Az ember. Heti óra 2.

Vegytan. A tanév végén, általános ismételése az egész tananyagnak. Tankönyv: Bierbauer-Lorscheid, I. és II. rész. Heti óra 3.

Szabadkézi rajz. A lehető legnagyobb ügyesség a nevezett tárgyak s régibb mesterművek szabad felfogásában, azoknak stylszerű megértése. A rajzok különféle kivitelben. Heti óra 2.

Testgyakorlás.

Az alsó négy osztály tanulói három csoportban nyernek tornaoktatást és pedig akkép, hogy egy-egy osztály hetenként a szabályszerű 2 tornaóránban részesül. A tananyag következő:

I. csoport: Állások és lépések, egyszerű szabadgyakorlatok és rendgyakorlatok, tornajátékok, ugrás magasba és hosszába, egyszerű gyakorlatok hajtókötéllel és a nyújtón.

II. csoport: A szabad-, és rendgyakorlatok folytatólag; egyszerű botgyakorlatok. Ugrás magasba és hosszába; gyakorlatok nagy hajtókötéllel, bakon, nyújtón, korláton és a létrákon. Tornajátékok.

III. csoport: A szabad-, s rendgyakorlatok folytatólag; botgyakorlatok; rendszeres szertornászat. Tornajátékok.

Rösch Frigyes, tornatanár.

A felső négy osztály tananyaga kétféle irányu. Az egyik a szabad-, rend-, és botgyakorlatokat, a másik a szereken való tornázást foglalja magában. Minden osztálynak van hetenként egy szabad-, és egy szertornászati órája.

A szabad-tornászati oktatás kiterjed az egyszerű és összetett szabadgyakorlatokra, a rendgyakorlatokra — a sor s szakasz kiképzésére (katonailag) különös tekintettel a menet nemekre. A nehezebb botgyakorlatok — és tornajátékok ennek befejező részét képezik.

A szergyakorlatokon: a magas ugrás, ló-, roham-, és bakugrás; egyszerű gyakorlatok a nyújtón, korláton és a gyűrűkön; azonkívül mászás, súlyemelés és a létrán való gyakorlatok.

A tornászat célja nem lévén akrobaták kiképzése, hanem egyedül a testnek célszerű módon való edzése s bizonyos testi ügyesség elsajátítása — a szertornászatból ki van zárva minden a tanuló erejét felülmúló, vagy talán egészségét, testét veszélyeztető gyakorlat, mit némely a tornászat iránt különös ellenszenvet tápláló szülők figyelmébe ajánlhatunk.

Kárpáti Károly, tornatanár.

IV.

Jótekonysági rovat.

a) Ösztöndíjasok.

1) Deák Péter V. o.; Deák Ferenc ösztöndíj alapítvány . .	210	frt.
2) Fialowski Béla VIII. o.; pénzügyőrségi	" . .	150 "
3) Fialowski László V. o.;	" . .	100 "
4) Hess Sándor VI. o.; Rosenfeld Jakab	" . .	125 "
5) Infelder Henrik III. o.; " "	" . .	125 "

Átvitel; 710 frt.

	Áthozat:	710	frt.
6)	Jahn József VIII. o.; Váci M. Theresia alapítvány . . .	120	"
7)	Kriekl Endre III. o.; Rosenfeld Katalin " . . .	125	"
8)	Raidl Antal III. o.; Rosenfeld Jakab " . . .	125	"
9)	Ruttrich Richard VIII. o.; Svoboda " . . .	50	"
10)	Stuppacher Lajos VIII. o.; sopronyi főreáliskolai alapítvány	150	"

Összesen: 1280

A jövő tanév kezdetétől pályázatok nyittatnak, és pedig:

1) a sopronyi főreáliskolai alapítvány című 150 frtos ösztöndíjra; folyamodók, kik csak sopronyi születésű jeles, a magyar nyelvet beszélő tanulók lehetnek, folyamodványaikat a nmlgu vallás és közoktatási m. kir. miniszteriumhoz címezzék.

2) 2 Rosenfeld Jakab és 2 Rosenfeld Katalin féle 125 frtos ösztöndíjra; ezekre szorgalmas, jó erkölcsű és valóban szegény tanulók folyamodhatnak valláskülönbség nélkül; a folyamodványok szab. kir. Soprony városa tanácsához címezendők.

Valamennyi kereset folyó évi szeptember hó 20-ig benyújtandó a főreáliskola igazgatóságánál. E határidő után érkező kérelmek tekintetbe vétetni nem fognak.

b) Iskolai takarékpénztár.

1878. évi június hó 8-án	346	frt	26	kr.
Az 1878/79. iskolai évben új betéző után	39	"	76	"
Az 1878. évi kamat	15	"	13	"
Összesen:	401	frt	15	kr.

Kiadás:

14 tanuló vett ki	242	frt	46	kr.
Összes maradvány:	158	frt	69	kr.

mely összeg a kölcsön-, és takarékpénztárba elhelyeztetett.

Soprony, 1879 június hó 10-én.

Rösch Frigyes, pénztárnok.

c) A „Deák Ferenc” ösztöndíjalap.

Az 1878/79. iskola évnek kezdetén volt	315	frt	04	kr.
Kamat 1878. évről	17	"	72	"
Az 1878/79. évben következő adakozások folytak be:				
Salamin Leo, igazgató urtól	4	"	—	"
Lagler Frigyes, könyvkötő urtól	2	"	45	"
A tanulóktól. III. osztály: Bichler Samu 50 kr.; Rosenberger J. 20 kr.; Ziegler Károly 20 kr.; Izsovits István 20 kr.; Kundt Gyula 50 kr.; Czeke Gusztáv 1 frt.; Serényi Imre 80 kr.; Chramosta Sándor 20 kr.; Stiegler Lajos 20 kr.; Kohn Hugo 1 frt.; Feldmann Miksa 30 kr. Bauer Antal 1 frt.; Német Zsiga 60 kr.; Kolmann M. 20 kr.; Meller H. 50 kr.; Maier Beni 2 frt.; Takáts D. 30 kr.; Pergar Ferenc 30 kr.; Rupprecht K. 40 kr. .				
	10	"	40	"

IV. osztály összesen	1 frt 20 kr.
A III. oszt. Wideman Ferenc halálakor koszorura gyűjtött összegeből 1 frt 4 kr.; a tavaszi kirándulásból fenmaradt 2 frt 12 kr.; Pfeiffer F. és Töpler Lajos egyenként 1 frt 30 kr.; összesen	4 n 76 n
1879 május hó 28-án Horváth Jenő hagyatéka	9 n — n
Összesen:	365 frt 57 kr.

ezen összeg a kölcsön és takarékpénztárba elhelyeztelett,
Soprony, 1879 június hó 10-én.

Rösch Frigyes, pénztárnok.

d) Adakozások a szegedi árviz károsultak javára.

I. osztály	5 frt 50 kr.
II. n	18 n 35 n
III. n	15 n 80 n
IV. n	13 n 20 n
V. n	11 n 50 n
VI. n	12 n 27 n
VII. n	2 n — n
VIII. n	5 n 30 n
A tanári testület	30 n — n
Összesen:	113 frt 92 kr.

e) Főreáliskolai segélyegyesület.

A segély-egyesület ez évi működésének eredménye következő:

Bevétel:

Az 1878. év végén maradt készpénzben	54 frt 97 kr.
Takarékpénztári könyvben	186 n — n
Sopronyi földtehermentési kötvényekben és pedig 4226 sz. 1000 frtos, 1400 sz. 500 frtos, melyek vételára	1140 n 50 n
Szelvény ezekről 1878 $\frac{1}{11}$ -től 1879 $\frac{1}{5}$ -ig	36 n 56 n
" " 1879 $\frac{1}{5}$ -től 1879 $\frac{1}{11}$ -ig	36 n 56 n

Az 1878/79. évre befizettek:

Rendes és pártoló tagok: Tiefbrunner Tódor 2 frt.; Schwarcz Károly 2 frt.; özv. Kelényi Józsefné 3 frt.; Vaniss Ignác 2 frt.; Steiner Ignác 2 frt.; Vaniss Adolf 2 frt.; Füzy Károly 2 frt.; Holczmann György 2 frt.; Thiring Gyula 2 frt.; Kár J. 2 frt.; Ofner J. 2 frt.; Pfeiffer Felix 2 frt.; Rösch Frigyes 2 frt.; Hahnenkamp Rezső 2 frt.; Dr. Schreiner Károly 2 frt.; Dr. Töpler Károly 2 frt.; Schöll G. 2 frt.; Wrchovszky N. 2 frt.; Stadler L. 2 frt.; Pottyondy M. 2 frt.; Spiesz A. 2 frt.; gróf Széchenyi László 2 frt.; Vaniss Lajos 2 frt.; Re- genhardt A. 2 frt.; Illés Gedeon 2 frt.; Ulber Mátyás 2 frt.; Zalka Mihály 2 frt.; Friedrich L. 2 frt.; Hauser Károly 2 frt.; Hasenauer Ágost 2 frt.; Villecz Antal 2 frt.; Neuberger Mátyás 2 frt.; Bauer Antal 2 frt. .	67 n — n
--	----------

Rösch Frigyes tanár urtól	4 frt — kr.
A sopronyi takaré- és kölcsön-egylet pro 187 ⁷ / ₈ és 187 ⁸ / ₉	10 " — "
Beiratás alkalmával: Stiegler L. 35 kr.; Bruckbauer János 50 kr.; Mészáros Rozália 50 kr.; Bichler H. 50 kr.; Kremser E. 50 kr.; Krickel A. 50 kr.; Ulber A. 50 kr.; Pfeiffer F. 2 frt.; Pfeiffer C. 2 frt.; Velancsics J. 1 frt.; Horváth J. 1 frt.; Janisch J. 30 kr.; Tschürtz M. 20 kr.; Kummert K. 50 kr.; Fürst B. 20 kr.; Lampert J. 2 frt. Schreiner J. 2 frt.; Spitzer M. 1 frt.; Rosenberg S. Gestettnér M. 50 kr.; Hacker Zs. 50 kr.; Isovics J. 50 kr.; Simonyi K. 1 frt.; Trinkl J. 5 frt.; Prager J. 50 kr.; Purth G. 50 kr.; Marchionini Károly 2 frt.; Meller S. 1 frt.; Kugler K. 1 frt 15 kr.; Feldmann D. F. 2 frt.; Geiszt M. 1 frt.; Borcsitzky J. 1 frt.; Fuchs Mór 55 kr.; Klaus A. 1 frt.; Deák L. 10 frt.; Bunderla J. 2 frt.; Stetka M. 2 frt.; Takáts Gy. 1 frt 15 kr.; Hauer F. 1 frt.; Bruckner S. 1 frt.; Hamberger J. 2 frt.; Ziegler R. 5 frt.; Grüssner A. 1 frt.; Sztrokay P. 3 frt.; Hubay J. 50 kr.; Aranyos F. 3 frt.; Szechödy L. 1 frt.; Vogl J. 1 frt.; Kammerloher J. 1 frt.; Horváth B. 1 frt.; Riedt J. 50 kr.; Bückel B. 1 frt.; Dux I. 50 kr.; Gratzl A. 2 frt.; Hönigsberg A. 55 kr.	80 " 70 "
Összesen:	1616 frt 29 kr.

K i a d á s:

1) Némethy Gézának 20 frt.; Grünwald Gusztávnak 15 frt.; Kollmann Manó, Fischer Dávid, Horváth József, Joachim Sándor és Mészáros Gyulának egyenkint 10—10 frt .	85 frt — kr.
2) Dietl Ignác, pénzszedőnek	6 " — "
3) Földtehermentési kötvényekben	1140 " 50 "
4) Takarékpénztári könyvben	154 " — "
5) " "	100 " — "
6) Készpénzben	130 " 79 "
Összesen:	1616 frt 29 kr.

Kötelességemnek ismerem ez alkalommal a szegény tanulók fennnevezett összes barátjai-, és pártolóinak őszinte köszönetünket kifejezni. Vajha nemes példájuk minél több utánczót találja, hogy képesek lehetnének idővel nagyobb mennyiségű szegény, jó erkölcsű, tanulót segíteni, és így tanulmányaik folytatását lehetővé tenni! Utóbbi célt szem előtt tartva, állítjuk fel a jövő tanévben a tápintézetet, melyre való felhívást következőkben közöljük:

„A sopronyi állami főreáliskolán fennálló 'Segély-egyesület' részéről a jövő 1879/80. tanév kezdetével tápintézet fogván életbe léptetni: nevezett egyesület választmánya ezennel felhívja erre a szülők s más érdekeltek becses figyelmét, egyuttal közölve velök mindazon határozatokat, illetőleg feltételeket, melyek a tápintézetbe való felvételre vonatkoznak.

Ezek a következők:

1. A tápintézetbe szorgalmas és jó erkölcsű tanulók vétetnek fel.
2. Az élelmezési teljes díj egész évre 60 frt.;

Kiadandó kedvezményes helyek: $\left\{ \begin{array}{l} \text{a) 2. hely 30 frtos;} \\ \text{b) 4. hely 45 frtos;} \\ \text{c) 4. hely 50 fttos.} \end{array} \right.$

3. A teljes élelmezési díjat (60 frtot) fizetők felvételre legkésőbb augusztus hó 20-áig jelentkezhettek; kedvezményes helyekért (30, 45 és 50 frtos), folyamodók illető kérvényeiket folyó június hó 25-éig a segélyegyesület választmányához intézve alulírt elnökhöz nyujsák be.

4. Folyamodványhoz a lefolyt tanévről szóló iskolai bizonyítvány melléklendő.

5. A tápintézetbe felvett tanulók evőeszközökről maguk kötelesek gondoskodni.

6. Azon segélyzettektől, kik jó erkölcsi viseletet és elégséges tanulmányi előmenetelt felmutatni nem képesek, a segélyzést a bizottmány év közben is megvonhatja.

Kelt Sopronyban, 1879. évi március hó 31-én."

Kárpáti Károly s. k.,
segélyegyesületi jegyző.

Salamin Leo s. k.,
segélyegyesületi elnök.

Tanszergyűjtemények szaporítása.

1) *A tanári könyvtár.*

a) **A j á n d é k u t j á n:**

A magyar tudós Akademiától: Szinyei József, hazai és külföldi folyóiratok magyar tudományos Repertoriuma. 2 kötet. Akadémiai emlékkönyv a Kazinczy Ferenc születése évszázados ünnepéről. A magyar nyelv rendszere. 2. kiadás. 1847. Nyelv emléktár: régi magyar codexek. 5 kötet. Régi magyar költők tára. I. kötet. A régi magyar nyelvészek Erdősytól Tsétsiig. Mátray Gábor történeti, bibliai és gunyoros magyar énekek dallamai a 16-ik századból. Deák Farkas, Nagyvárad elvesztése. Rómer Flóris, a régi Pest, történelmi tanulmány. Mathik József, Sagen aus der magy. Vorzeit von Alex. Kisfaludy. Szalay Ágoston, négyszáz magyar levél a 16-ik századból. Brassai Samuel. Euklides elemei. Nagy Károly, a természetes számok logarithmusai. Petenyi Salamon János életrajza. Koch Antal, a dunai trachyt csoport jobb parti részének földtani leírása. Soltész János, a fűvészet alap vonalai. Szabó Ignác, A lég, Népszerű légtünneten. Kalchbrenner Károly, Magyarország hártya gombáinak válogatott képei. Bardócz Lajos dr., a mechanika alapvonalai. Barna Ferdinand, Katevata finn, nemzeti eposz. Frankl Vilmos, a hazai és külföldi iskolázás a 16-ik században. A magyar tudós Akadémia értesítője.

12. évfolyam 1., 2., 3., 4-ik szám. Értekezések I. oszt. VII. kötet 2., 3., 4. és 5-ik szám. Értekezések II. oszt. II. kötet 1., 3., 5-ik szám. Értekezések III. oszt. VI. kötet 1., 2., 3., 4., 5., 6. és 7-ik szám. Értekezés III. oszt. VIII. kötet 1., 2., 3., 4., 5., 6., 7., 8., 9., 10., 11. és 12-ik szám. A magyar helyesírás elvei és szabályai.

Franklin társulattól: Márgai K., német gyakorló könyv. Jónás János, Deutsches Sprach- und Lehrbuch. 2. rész. Jablonszky János, a magyar birodalom és a földközi tenger mellékének leírása. Mangold L., világtörténelem 2. kötet. Középkor. Krisz Ferenc, szerkesztő sík mértan. 2. rész. Mangold L., a legújabb kor története. Lutter Nándor dr., betűszám-tan. Ring Armin dr. A minőleges elemzés alapvonalai. Schwiedland Frigyes, francia nyelvtan. Krisz Ferenc, elemi ábrázolástan.

Földmívelés-, ipar- és kereskedelem ügyi m. kir. miniszteriumtól: Hivatalos statisztikai közlemények I. évfolyam 5-ik füzet; II. évfolyam 2., 3., 4. és 5-ik füzet; III. évfolyam 2. és 4-ik füzet; IV. évfolyam 1., 3. és 4-ik füzet; V. évfolyam 1., 2., 3., 4. és 5-ik füzet; VI. évfolyam 1., 2., 3., 4., 5. és 6-ik füzet; VII. évfolyam 1., 2., 3., 4., 5. és 6-ik füzet. Magyar statisztikai évkönyv II. évfolyom 1873; IV. évfolyam 1., 2., 3., 4., 5., 6., 7., 8. és 9-ik füzet. Czillert Károly, Pozsonymegye helyrajzi és statisztikai leírása. Keleti Károly, honismertető, a bécsi 1873-diki közkiállítás magyar katalógusának bevezető része. A magyar korona országában az 1870. év elején végrehajtott népszámlálás eredményei.

Lauffer könyvkiadó urtól: Kassap Antal, összehasonlító politikai földrajz a VIII. osztály számára.

Lampel Róbert könyvkiadó urtól: Schröder Károly, mértani szerkesztéstan.

Eggenberger-féle könyvkereskedéstől: Borbás Vince dr., a növények természetrajza.

A sopronyi kereskedelmi és iparkamarától: Statisztikai jelentése az 1876-ik évre 2. rész 1. és 2-ik füzet.

Salamín Leo urtól: Endlicher Steph. Anonymi Belae regis notarii de gestis hungarorum liber.

Dr. Bayer Ferenc urtól: Bacsányi János, irodalom történelmi tanulmány.

Dohnányi Frigyes urtól: Arendt Lipót gyorsírása magyar nyelvre alkalmazva.

Bella Lajos urtól: Pankl Matthaeus, Compendium institutionum physicarum.

b) V é t e l u t j á n :

Grimm deutsches Wörterbuch, 4 Bände 1. Abtheilung. Schleicher A. Compendium der vergleichenden Grammatik der indogerm. Sprachen. Arany és Gyulai, magyar népkölt. gyűjtemény 2 kötet. Szász Károly, Salamon. Kemény, férj és nő. Magyar nyelv ór. Figyelő. Budapesti szemle. Petermann A. dr., Mittheilungen aus Justus Perthes geographischer Anstalt 24. Band. Petermann A. dr. Ergänzungsband XII. zu den Mitthei-

lungen. Századok. Sybel Heinrich, historische Zeitschrift 39. Band. Günther, Untersuchung der Geschichte der Mathematik. Suter Geschichte der math. Wissenschaften. Hermann Otto, természetrajzi füzetek. Wagner Rudolf dr., Jahresbericht über die Leistungen der chem. Technologie. Fresenius Benigno dr., Zeitschrift der anal. Chemie 17. Jahrgang. Liebig Justus, Annalen der Chemie. Band 189—196. Wiedemann G., Annalen der Physik und Chemie. Neue Folge Band 3—5. Wiedemann G., Beiblätter zu den Annalen der Physik und Chemie. Band 2. Schlömilch Dr. O. Zeitschrift für Mathematik und Physik. 23. Jahrgang. Névy László, az országos középtanodai tanár-egylet közlönye. 11-ik évfolyam. Heinrich G. dr. egyetemes philologiai közlöny. Hoffmann J. C. V. Zeitschrift für math. und naturhistorischen Unterricht. 9. Jahrgang. Strack Max Prof. Dr. Central Organ für die Interessen des Realschulwesens. Kolbe J. Dr. Zeitschrift für das Realschulwesen. Kármán Mór dr., magyar tanügy. 7. évfolyam. Műegyetemi lapok. 3-ik kötet. Gottschall Rudolf, Blätter für literarische Unterhaltung. Külföld, szerkesztik Moller s Ujváry. Domanovszky Endre, bölcsészet története 2. és 3-ik kötet. Comptes Rendus hebdomadaires des séances de l'académie de sciences. 1877. Revue critique d'histoire et de littérature. 1878.

2) Az ifjusági könyvtár.

Vétel utján:

Lorscheid, unorg. Chemie. Rossmässler, 4 Jahreszeiten. Beck, Jankó. Beck, Gedichte. Beck, Oesterreich in 12-ten Stunde. Beck, Epistel an d. Czaaren. Beck, Jadwiga. Beck, Täubchen in Nest. Beck, Mater dolorosa. Beck, Franz Josef. Beck, Still bewegt. Lorscheid, organ. Chemie. Strodtmann, Heine's Leben. Wittere, Uhland's Leben. Shakespeare minden munkái. Molière vigjátékai 3—7. Beck, Saul. Frenzel, Renaissance. Balassa B, költeményei. Radvánszky, Családélet. Kugler, Kunstgeschichte. Burckhardt, Geschichte der Renaissance. Leitfaden für den Unterr. in der Kunstgeschichte. Olcsó könyvtár 22., 46., 48., 50., 56., 57., 69., 73., 74. Fraknoi, Horváth M. emlékezete. Lauka, A multról a jelenek. Nemzeti muzeum 17., 18., 19., 22., 25., 26., 32., 33., 34., 38. Bajza összegyűjtött munkái. Kisfaludy Károly minden munkái. Kisfaludy Sándor hátrahagyott munkái. Dömötör János munkái. Greguss, Arany János balladá. Gyulai Pál, Vörösmarty életrajza. Halász, Kármán József. Amerikai humoristák. Scott, Teveril lovag. Degré, Elzárt gyámleány. Degré, Itthon. Olcsó könyvtár 49. Czuczor költeményei. Tóth költeményei. Csiky: A jóslat; A janusz; A mágusz; Ellenállhatlan. Racine színművei. Racine, Athalia. Degré, Kék vér. Degré, Nap hőse. Degré, Száműzött leánya. Ebers, Homo sum. Eötvös, Elbeszélések. Manzóni, Jegyesek. Zsilinszky, Széptani levelek.

3) Pénz és érem gyűjtemény.

Hirnschrodt József urtól: Magyar országgyűlés megnyitásának emlék pénze.

Pfeiffer Konrád IV. osztályu tanulótól: 18 darab Eszék környékén talált réz és bronz érmet. 1 darab porosz királlyági 4 garasos ezüst pénzt.

4) *A vegytani szertár.*

Vétel után beszereztettek: Két vegyelemző dolgozó asztal teljes berendezésére szükséges eszközök (kémszerpalackok, állványok stb). Egy zománcos vasedény.

Elméleti gyakorlati oktatásra fordítatik évenként 100 frt.

5) *A természetrajzi szertár.*

Ajándék után: 1. Papilionida CVIII. faj, 194 darab; Hesperida III. faj. 6 darab; Sphingida XII. faj, 15 darab; Sesiida VII. faj, 15 darab; Zygaenida VII. faj, 12 darab; Bombycida LVII. faj, 122 darab; Noctuida CIII. faj, 169 darab; Geometrida LXXVI. faj, 131 darab; Pyralida XVI. faj. 26 darab; Tortricida LVII. faj, 109 darab; Tineida LXI. faj, 113 darab; Pterophorida VI. faj, 12 darab; összesen tehát DXIII. fajt 913 darabbal egy 34 fiókkal bíró üveges ajtóval ellátott csinos szekrényben, úgy különböző ásványok tekintetes Carstanjen Gusztáv lovag urtól. — 1. Falco tinunculus és Falco subbuteo Paur Iván magy. ak. tagtól; Jelentsik honvéd ezredes urtól Upupa Epops; Weichs urtól Vanellus cristatus 1 darab; Pohl B. urtól Coturnix dactylisonans 1 darab.

Vétel után: Mustela erminea 1 darab; Larus gracialis 1 darab; Ardea 1 darab. Ezen szak elméleti gyakorlati oktatására fordítatik évi 60 frt.

6) *A földrajzi szertár.*

Carta d'Italia; Franciaország, Angolország photo-lith. térképei; Gönczy Magyarország fali térképe.

7) A physika elméleti gyakorlati oktatására fordítatik évi 50 frt.

VI.

Felsőbb nevezeteseb rendeletek.

Főig. 509. sz. A fizetési előlegekre vonatkozó általános kötelező rendelet.

Főig. 517. sz. Az 1877/78. 2-ik félévi tandíj számadások helyeseknek találtattak.

Főig. 754. sz. Minden tanuló ki az év teljes bezárása előtt bejelenti kilépését, végbizonyítványt nem, de látogatási bizonyítványt nyer 1878. 18006. sz. minist. rendelet.

Főig. 804. sz. Az 1877/78. évi szak és osztály jelentések s a tanulók főnévkönyve tudomásul vétetvén, visszaküldetnek. 1878. 18570. sz. minist. rendelet.

Főlg. 838. sz. Hauke F. E. Fleming: „Wandkarte des öst. Kaiserstaates“ című 6. kiadás használata tiltatik (folyó évi $\frac{31}{7}$. 18863. m. r.).

Főlg. 842. sz. Lass Samu kérelmének, hogy reáliskolai bizonyítvány alapján a tud. egyetemi bölcsészeti osztályába rendes hallgatónak felvétetnek, csak úgy adható hely, ha folyamodó pótérettségi vizsgálatot a latin, görög és magyar nyelv s irodalomból, valamint a bölcsészeti előtanból is sikerrel leteendi (f. é. $\frac{5}{8}$. 20414. m. r.).

Főlg. 846. sz. Az eddig megbírált és engedélyezett tankönyvek jegyzéke közöltetik (f. é. $\frac{4}{3}$. 51114/1877. m. r.).

Főlg. 903. sz. Helmár Ágost „Magyar birodalom“ falı abrosza ajánltatik.

Főlg. 1100. sz. Az 1878/79. évtől fogva az értesítőbe „a tanulók származási helyének áttekintése“ című rovat felveendő.

Főlg. 1106. sz. Gamauf György vizsgált tanárjelöltnek a mozgósított Bella Lajos királyi r. tanár tényleges szolgálata idejére, esetleg június hó végéig 80 frt utalványoztatik havonkint.

Főlg. 1127. sz. Salamin Leo főreáliskolai királyi igazgató folyó évi november hó 1-től a 3. ötödévi pótléket nyeri.

Főlg. 1124. sz. A tanári kar a megfigyelt nyelvsajátságoknak a „Magyar nyelvőr“-höz való beküldésére felhivatik.

Főlg. 1197. sz. Az özvegynöi nyugdíj megállapítása végett a rendes tanárok nősülése azonnal feljelentendő.

Főlg. 1209. sz. Berger Adolf, Joachim Sándor II.o., Jielek Károly III.o., Jielek Ferenc, Mészáros Gyula IV. o.; Némethy Géza, Scheiber Mihály V. o.; Nagy Károly VI. o.; Pap Elemér VII. o. tanulók tandíjmentességet nyernek. 1878. $\frac{31}{10}$. 28594. m. r.

Főlg. 1266. sz. Ó Felségének a királynak, Kilián Frigyesnél megjelent képe ajánltatik.

Főlg. 1306. sz. Az 1878/79. tanév első félévi tandíjszámadások helyeseknek találtattak.

1879.

Főlg. 1347. sz. Bierbauer Lipót, „Vegytan a legujabb elméletek alapján középt. és magánhasználatra, Győr 1876. 421. lap“ és „Vegytan algymnasiumok számára“ iskolai használatra engedélyeztetnek (1878. $\frac{18}{12}$. 32595. sz. minist. rendelet).

Főlg. 33. sz. Matavovszky Béla tanárjelölt mint próbaéves tanár alkalmaztatik.

Főlg. 36. sz. Stieler „grosser Handatlas über alle Theile der Erde 1878“ ajánltatik.

Főlg. 45. sz. Moller Ede és Ujvári Béla által szerkesztett „Külföld“ ajánltatik ($\frac{5}{1}$. 34242/1877. sz. m. r.).

Főlg. 62. sz. Hauser Károly, Molnár József, Rösch Frigyes, Stuppacher Lajos, Ulber Mátyás r. tanárok végleges kineveztetésök okmányait nyerik ($\frac{7}{1}$. 34275/1878. sz. m. r.).

Főlp. 75. sz. A tanárok beadványaikat csak az igazgatóság útján nyujtsák be, ez véleményes jelentése kíséretében terjeszse fel a kir. főigazgatósághoz.

Főig. 193. sz. Az 1876/77. évi zár- és osztályjelentések, úgy a főnévkönyvi másolat visszaküldetnek.

Főig. 269. sz. A szegedi reáliskola tanulói a rendtartásnak 10. és 4. §. mellőzésével akadálytalanul felvehetők.

Főig. 277. sz. Az egészségi szabályzat küldetik át.

Főig. 281. sz. Stieler-féle atlas (Schworela és Heik kiadása) ajánltatik.

Főig. 352. sz. A szegedi reáliskolai tanulók díjainak fizetésére vonatkozó ministeri rendelet küldetik át.

Főig. 337. sz. Az érettségi vizsg. írásb. tételek küldetnek át (magyar, német, francia nyelv- és mennyiségtanból).

Főig. 379. sz. Rosenstingel Bertold, Rözsényi Iván I. o.; Serényi Jenő II. o.; Heszky Miklós, Serényi Imre, Kadnár Károly III. o.; Heszky Béla V. o. tanulók tandíjmentességet nyernek e tanév második felétől fogva (1879. ¹⁸/₄. 10564. sz. m. r.).

Főig. 410. sz. A tanodai laboransra vonatkozó utasítás küldetik meg.

Főig. 511. sz. Weissbeck Gy. tanodai szolga 60 frt évi lakpénzt nyer.

Főig. 533. sz. „Utasítás a reáliskolai érettségi vizsgálatokra kiküldött biztosok számára“ küldetik meg.

Főig. 590. sz. Wallner Ignác dr. r. tanár végleges kineveztetését nyeri.

Főig. 594. sz. Az 1877/78. évi zárszámadások helyben hagyatnak.

VIII.

A főreáliskola önképzőköre.

A sopronyi m. kir. állami főreáliskola önképzőköre alakuló gyűlését Moller Ede tanár elnöklete alatt 1878. évi szeptember hó 14-én tartá meg, melyen titkáru: Fialowski Béla VIII. o. t., főjegyzőül: Zalka Zsigmond VII. o. t., pénztárőrül: Wolf Ernő VIII. o. t., ellenőrül: Jahn József VIII. o. t., főkönyvtárőrül: Spitzer Vilmos VIII. o. t., választatott meg. Indítványoztatott egyszersmind ez alkalommal olvasókörnek megállapítása, mire megnyervén az igazgatóságtól az engedélyt, szervezése végett 1878. évi szeptember hó 29-én gyűlés tartatott, melyben határoztatott, hogy az önképző- és olvasó-kör csak egy egyesületet képez, mindazáltal mégis mindegyik egyesület külön tagokat vehet föl. Az önképzőkör tagjainak száma volt: 30, az olvasóköré: 28.

Az olvasás idejéül szerda, szombat és vasárnap mint szabad napok (délután 3 óráig) tűzettek ki, mikor ketten-ketten a tagok közül felügyelőkként szerepeltek. Megrendeltük a következő lapokat és folyóiratokat: „Budapesti Szemle“, „Havi Szemle“, „Nyelvőr“, „Külföld“, „Családlapja“, „Fővárosi lapok“, „Természettudományi közlöny“, „Mulattató lapok“-at.

Az önképzőkör évközi munkássága tekintve az iskolai elfoglaltságot kielégítő. Beérkeztek: történelmi, szépirodalmi, természettudományi dolgozatok, melyek közül néhányat el is fogadtunk.

A kör könyvtárának jelen állapota a következő; a magyar könyvek összege: 196 mű, 215 kötetben és 51 füzetben; a németeké 44 mű 58 kötetben és 2 füzetben.

Kifogván az időből nem tarthattuk ez idén zárulásunket ünneppel kapcsolatban, a miért csak egyszerű üléssel fejeztük be ez évi munkálkodásunkat, remélve, hogy jövőre mind erőben, mind eredményben többet fogunk felmutathatni.

* * *

Az ének- és zenekör a lefolyt évben nem tudott oly sikert elérni, mint a múlt években, a minek oka részben a tagok csekély száma, részben a kellő készség és gyakorlottság hiánya. Ennek elejét veendő, szükségesnek tartja az igazgatóság az ének tanulását a mint az a legtöbb intézetben dívik, a négy alsóbb osztályokra nézve kötelezővé tenni, hogy a felsőbb osztályok így képesek legyenek az énekkör számára elégséges és gyakorlott tagokat szolgáltatni. Ez évben az alsóbb osztályuak szintén azért nem részesültek énektanításban, mert kevesen voltak, de másfelül az intézetben előfordult akadályok miatt sem, melyek jó ideig nem engedték, hogy határozott és állandó órarendet megállapítsunk. Jövőre mindezt ki fogjuk kerülni.

VIII.

Közlemények a vegytani laboratoriumból.

A vegytani munkálatok, melyek az 1878/79. tanévben a sopronyi állami reáliskolán kivitettek, a következők:

Egészségügyi elemzés 6. Technikai elemzés 38. Kútviz elemzés 5. Patochemicus elemzés 7. Összesen: 56.

Ásványok meghatározása.

A vegytani elemzés tanfolyama — kapcsolatban gyakorlati munkálatokkal — ez évben 9 hónapra terjedt ki. A résztvevő tanulók két csoportra osztattak, ugymint kezdőkre s haladókra. Egy-egy tanuló havonként 2 frtot fizetett, mely összeg részben a kémszerek bevásárlására fordított. Hetenkint 4 óra (szombaton délután).

I. K e z d ő k :

A kémszerekről szóló tan és kémszerek szervesetlen vegyületekre való alkalmazása képezték a tanyagot.

A tanuló neve	Mely osztályba járt	Eredmény
Deák Péter	V.	jeles
Fiáth István	"	jó
Hambek Gyula	"	elégséges
Hladni János	"	elégségés
Holzheim Gábor	"	elégséges
Schleiffer Mór	"	elégséges

II. H a l a d ó k :

Egyszerűbb testek (elemek, sók, savak, stb.) vegytani elemzéseit képezték a tananyagot.

A tanuló neve	Mely osztályban járt	Eredmény	A kivitt elemzések száma
Fiáth Pompejus	VI.	jó	68
Grüssner Antal	"	jeles	81
Hamberger József	"	elégséges	53
Hanusch Ferenc	"	jeles	96
Rösch Frigyes *	VIII.	jó	53
Stuppacher Lajos *	"	jó	33
Wolf Ernő *	"	jó	35
Zalka Zsigmond *	VII.	jeles	57

* Tanuló, ki már harmad ízben részt vevén a vegyelemző gyakorlatokban, néhány bonyolultabb elemzést is kivitt.

Dr. Wallner Ignác,
rendes tanár.

IX.

Érettségi vizsgálat.

Az érettségi vizsgálat írásbeli része május hó 5., 6., 7. és 8-án, — a szóbeli pedig melyre Horváth Ignác ur mint ministeri biztos megjelent, dr. Német Antal győrt. kir. főigazgató ur elnökle alatt junius hó 19. és 20-án tartatott meg.

Jelentkeztek volt vizsgálatra 10-en, kik közül: Fialowski Béla, Stuppacher Lajos, Spitzer Vilmos kitüntetéssel — Hasenauer Ágost, Jahn József, Rösch Frigyes, Trogmayer Károly és Wolf Ernő egyszerűen éretteknek nyilvánítottak; kettő pedig félévire vettetett vissza.

Az írásbeli vizsgálat tételei voltak:

1) A magyar nyelvből: az 1764. évi országgyűlésnek határozatai mily intézkedésekre birták M. Theresiát?

2) A német nyelvből: Kölcsey Ferencnek „Szeresd a hazát” című paraenesis fordítása.

3) A francia nyelvből: „A jó szomszédok” című darab fordítása franciára.

4) A mennyiségtanból: a) bizonyos függélyes hasábnak alaplapja szabályos ötszög, melynek oldala a méretszámmal bir; a hasáb magasságának méretszáma m .

a) mekkora a hasáb F felülete?

b) mekkora annak K köbtartalma?

c) mi lesz azon köb élének méretszáma, melynek köbtartalma a hasábéval egyenlő?

d) mi lesz a felelet az a), b) és c) alatti kérdésekre ha $a=10, m=100$?

2) Vizsgáltassék meg $x^2 + Ax + B = 0$ egyenlet együtt hatóinak a gyökökkel való összefüggése.

3) Származtassék le a hajtalék csúcsponti egyenlete.

A jövő tanév kezdetéről.

Az 1879/80-diki tanévre a nyilvános tanulók szabályszerű fölvétele augusztus hó 30. és szeptember hó 1., 2. és 3-ik napján történik d. e. 8 órától 12-ig az igazgatósági irodában. Szeptember hó 2., 3. és 4-én a javító és pótvizsgálatok tartatnak meg.

A fölvétel feltételei következők:

1. A reáliskola I. osztályába szabályszerűen csak oly tanuló léphet, ki a 9-ik évet betöltötte s 12 évnél nem idősebb, mely körülmény keresztlevél, illetőleg születési bizonyítvány alapján igazolandó, 12 évnél idősebb fiu fölvétele fölött a tanári testület határoz.

2. Minden az I. osztályba felveendő tanuló kivétel nélkül felvételi vizsgálatot tenni tartozik, melynek tárgyát a magyar nyelv, német ajkuakra nézve a német nyelv, a számtan és földrajz képezi.

Az ismeretek mértékére nézve kívántatik:

A magyar nyelvből értelmes folyékony olvasás, az egyszerű bővített és összevont mondat, a név- és birtokragok, beszédrészek, név- és igeképzők.

A német nyelvből csak oly német ajkuak vétetnek vizsgálat alá, kik magyarul nem tudnak; ezektől ugyanazon nyelvtani megfelelő ismeretek kívántatnak, mint a magyaroktól anyanyelvökre nézve.

A számtanból a tizedes számrendszer tudása 1000-ig, az egész számok és köz. törtek 4 alapművelete.

A földrajzból a földnek a naphoz való viszonyából eredő tűnemények, a föld alakja, mozgása, szélességi s hosszadági körök, a vizek, sziget, félsziget, föld s tengerszorosok ismerete; Magyarország fekvése, hegy- s vízrendszere.

A felvételi vizsgálatok a felvétel napjain tartatnak délután.

3. A felsőbb osztályokba való felvétel a megelőző osztálynak sikeres végeztétől függ, és vagy arról tanuskodó nyilvános iskolai okmányok (bizonyítvány és értesítő), vagy ezek hiányában külön vizsgálat alapján történik. Ha ez okmányokból az következtethető, hogy a felvétetni kívánó tanulónak előmenetelét azon osztályba, melybe felvétetni kíván, alig remélhetni, akkor a tanárikar az illető növendéket felvételi vizsgálat alá veszi, sőt annak eredményéhez képest alsóbb osztályba is szorozhatja.

4. A bizonyítvány nélkül jelentkező tanuló rendszerint csak abból az osztályból bocsáttatik vizsgálatra, melybe koránál fogva helyezhető. A vizsgálat ily esetben írásbeli és szóbeli s oly módon tartandó, hogy

a tanulónak a megelőzőtt osztályok összes tanulmányaiban való jártassága kellőleg kitűnjék. Az ily vizsgálat díja a tandíjon felül 10 frt az igazgató számára, és 5 frt minden tantárgyért, melyre a vizsgálat kiterjesztendő.

5. Minden tanuló a felvételre végzett tanulmányairól való bizonyítványával személyesen, atyja, anyja vagy gyámja, illetőleg azoknak valamelyik külön megbízottja kíséretében tartozik az igazgatóságnál és az illető osztály főnökénél jelentkezni. Azon szülők vagy gyámok, kik nem laknak az intézet helyén, gyermekük vagy gyámfiuk felvételekor alkalmas helyettest kötelesek bemutatni, kire a házi felügyelet és nevelésre nézve kötelességüket és jogukat átruházzák, hogy a gondviselésére bízott tanulóra nézve az igazgatóság értesítését elfogadhasa. A más intézetekből jövő tanulók, ha a sopronyi állami főreáliskolában ezelőtt beiratva nem voltak, mint tanszer és könyvtár járulékot 2 frt 10 krt fizetnek; ezenkívül tartozik mindenki az ifjúsági könyvtárra 1 frtot, énekekre 1 frtot, az értesítőre 50 krt, tintára 20 krajcárt fizetni. Az egész évi tandíj 12 frt, melynek fele a beiratáskor, a második fele pedig február hóban lefizetendő. A tandíjmentesség elnyerésére vonatkozó kérvény szeptember hó 20-ig az igazgatóságnál benyújtandó, ezen idő után érkező kérvények tekintetbe vétetni nem fognak. Azon szegény tanulók, kik folyamodás esetére időközben tandíjmentességet nyernek, a befizetett tandíjt vissza kapják. A tandíj beszédésével Ulber Mátyás r. tanár van megbízva.

6. Az angol és latin nyelvért 10 frt, a gyorsírázatért 4 frt, zenéért 10 frt fizetendő évenként, a vegygyakorlatokért havonként 2 frt.

7. Vidéki tanulók számára szállás előbb nem fogadható, míg a szülők vagy megbízottjaik a szállásadó nevét az igazgatónál be nem jelentik.

8. Évközben az iskolát fontos ok nélkül változtatni nem szabad; a felvétel azért csakis a változtatás okának fontos igazolása mellett és oly bizonyítvány alapján érhető el, melyből kitűnik, hogy az illető az utolsó időig szabályszerűen látogatta az osztályt, melybe rendes tanulónak felvétetni kívánkozik.

9. Azon izr. vall. szülők, kik kívánják miszerint a tanév lefolyása alatti ünnepnapokon fiaik se ne rajzoljanak, se ne írjanak, ebbeli kívánságaikat sajátkezűleg aláírva a beiratás alkalmával nyújtás be az igazgatóságnak.

XI.

Az ifjúság érdemsorozata az 1878/9 tanévben.

Rövidítések magyarázata.

Az előmenetel jelzése. 1=jeles. 2=jó. 3=elégséges. 4=elégtelen.

A magaviselet jellemzése. 1=jó. 2=szabályszerű. 3=rosz.

Rövidítések: öszt.=ösztöndíjas. ism.=ismétlő. tdm.=tandíjmentes. *=javításra engedélyt nyert.

I. osztály.

A tanuló neve, tandíjmentes-, ösztöndíjas-, ismétlő-e ?	Magaviselet	R e n d e s t a n t á r g y a k								
		Hittan	Magyar nyelv	Német nyelv	Földrajz	Történelem	Mennyiségtan	Mértan és mér- tani rajz	Természetrajz	Testgyakorlat
Böhm János	1	1	3	3	2	1	3	2	2	2
Bruckbauer János	1	3	3	3	2	3	3	3	3	2
Buck Gyula	1	3	3	3	2	3	3	2	3	2
Gáspári Gyula	1	2	4	4	3	4	4	3	3	3
Geiszt Samu	1	1	2	2	1	1	2	3	2	4
Gestetner Mór	1	1	3	3	3	3	3	3	3	3
Hacker Zsigmond	1	3	3	3	3	3	4	4	3	3
Hambach János ism.*	1	3	3	3	3	3	3	4	3	3
Hesz Henrik	1	1	2	2	1	1	3	2	2	2
Holzheim Károly*	1	3	3	3	3	3	4	3	2	2
Hubay Gyula	1	3	4	4	4	4	4	4	4	3
Janisch János	1	1	3	2	1	3	1	2	2	2
Jielek Gyula*	1	3	3	3	2	4	3	3	3	1
Kohn Ede	1	1	3	2	2	2	3	3	1	3
Kohn Élias	1	1	3	3	2	3	3	3	2	4
Kokál Károly	1	2	3	3	2	3	3	2	2	4
Körmendy Imre	1	3	3	3	3	3	3	3	3	2
Kremszer Adolf	1	3	4	4	4	4	4	4	4	3
Liebhart Henrik	1	1	2	2	1	2	2	2	1	3
Németh Emil	1	1	2	3	1	1	2	2	1	1
Pálffy Gyula*	1	3	3	3	3	3	3	4	3	3
Payrich József	1	3	3	3	1	3	3	2	2	3
Pollák Emil	1		4	3	3	4	3	4	3	3
Prager Kálmán	1	1	2	2	1	3	3	2	1	3
Rosenstingl Berthold tdm.	1	1	2	1	2	1	2	2	2	2
Rözsényi Iván tdm.	1	3	3	3	1	2	2	1	2	3
Schilhan Gyula	1	2	2	3	3	3	3	3	3	3
Schmidt Ágost	1	3	3	3	3	2	3	2	3	2
Schreiner János	1	3	3	3	3	3	2	2	3	2
Stehle Emil	1	3	3	3	1	1	3	2	2	2
Steiger Miklos*	1	1	3	3	3	3	4	3	3	3
Stetka János	1	1	3	3	2	3	3	3	3	3
Szitter János	1	3	4	4	3	4	4	3	3	2
Tombor Gyula	1	3	3	3	3	3	3	3	3	3

Kilépett: Fuchs Manó, Königsberg Lipót, Takács János.

Összesen: 37

II. osztály.

A tanuló neve tandíjmentes-, ösztöndíjas-, vagy ismétlő-e ?	Magaviselet	Rendes tantárgyak										
		Hittan	Magyar nyelv	Német nyelv	Francia nyelv	Földrajz	Történelem	Mennyiségtan	Mértan és mér- tani rajz	Természetrajz	Szabadkézi rajz	Testgyakorlat
Aranyos Ferenc	2	3	2	2	3	3	3	3	3	3	2	m.
Austerlitz Mór	1	1	1	1	1	2	1	2	3	1	2	3
Berger Adolf, tdm.	1	1	2	2	3	3	2	3	3	2	3	2
Berlakovich Pál	1	2	2	3	3	3	2	2	2	3	1	3
Bokor János *	1	2	3	3	3	2	3	4	3	2	3	3
Bruckner Adolf	1	1	2	2	2	2	1	3	3	2	3	3
Bunderla Gyula	1	2	3	3	3	2	2	3	3	2	3	1
Bückhel Bonifác	2	3	3	3	3	2	2	3	3	2	3	1
Deutsch Mór	1	1	3	3	3	3	1	2	3	2	3	m.
Dittmayer Antal	2	3	3	3	4	4	4	4	4	3	3	2
Draschkovitsch József	1	1	2	2	3	3	2	2	2	2	2	1
Dux Bernát	1	1	2	2	2	3	2	3	3	2	3	m.
Emmel Gyula	2	2	2	2	3	2	1	3	3	3	3	3
Friedrich Gyula	1	2	2	2	2	2	2	3	3	3	2	m.
Hauer József	1	1	2	2	2	2	2	3	3	3	2	2
Heinrich Lajos	2	2	3	2	3	3	3	3	3	3	1	3
Hessky Miklós tdm.	1	3	2	3	3	2	3	4	3	2	2	1
Hillebrandt Károly	2	2	4	3	4	4	4	4	4	3	3	2
Horváth József, tdm.	1	1	2	2	3	3	1	3	3	2	2	2
Joachim Sándor, tdm.	1	1	1	1	1	3	1	3	3	1	2	2
Karpellus József	1	3	3	3	3	3	3	3	3	3	2	2
Klaus András	2	2	2	2	3	3	2	3	3	3	2	2
Kocsis János	1	2	3	3	3	4	3	4	4	3	2	2
Kummert Károly	1	2	2	2	3	1	2	2	1	2	1	1
Neuberger Róbert	1	1	1	1	1	1	2	2	2	1	1	3
Paller József	1	2	3	3	3	4	3	4	4	2	2	2
Pungor Ferenc	1	1	2	3	3	3	1	3	4	2	2	1
Purt Károly	2	2	3	3	4	4	3	4	3	3	2	1
Püller Frigyes	2	3	4	4	4	4	4	3	4	3	3	3
Riedinger Pál	1	2	1	2	2	3	1	2	3	2	1	2
Scheffer Sándor *	2	2	3	3	3	4	3	3	3	3	3	3
Scheller Lajos	2	3	4	3	4	4	3	3	4	3	3	3
Schimetitsch József	2	2	2	2	3	3	2	2	3	2	2	2
Schöffmann József	1	1	3	3	3	3	2	3	3	2	2	1
Schöll Ernő	1	1	2	1	2	1	1	2	2	2	1	3
Schuster Nándor	1	2	3	3	3	3	3	3	3	3	2	2
Simonis Ferenc	1	3	3	3	3	3	3	3	3	3	2	m.
Sörényi Jenő tdm.	1	1	2	3	3	3	2	3	3	1	1	1
Spiegel Jenő	1	1	2	2	2	3	1	3	3	1	2	4
Spitzer József	1	1	3	2	3	3	2	3	4	3	2	4
Spitzer Lipót, tdm.	2	1	2	2	3	2	2	2	3	2	3	2
Tiefbrunner Ottó	2	1	3	2	3	3	3	2	3	2	2	1

A tanuló neve, tandíjmentes-, ösztöndíjas-, vagy ismétlő-e?	Magaviselet	Rendes tantárgyak										
		Hittan	Magyar nyelv	Német nyelv	Francia nyelv	Földrajz	Történelem	Mennyiségtan	Mértan és mér- tan rajz	Természettanrajz	Szabadkézi rajz	Testgyakorlat
Tóth Ferenc	1	3	3	3	4	2	3	4	4	3	3	3
Trinkl István	1	2	3	2	3	3	2	2	2	3	2	II.
Tschürtz Mátyás*	1	1	3	3	3	3	3	3	4	3	2	3
Vogel István	1	2	2	2	3	2	2	3	3	1	2	II.
Wolf Kipót	1	1	2	1	3	1	2	2	2	1	3	3
Wrchovszky Nándor	1	1	2	2	3	2	2	2	2	3	1	3
Zehetbauer Viktor	1	2	2	2	3	2	2	2	3	2	3	2
Zumpf Géza tdm.	1	2	4	3	3	3	3	3	3	3	2	3

Összesen: 50.

III. osztály.

A tanuló neve, tandíjmentes-, ösztöndíjas-, ismétlő-e ?	Magaviselet	Rendes tantárgyak										
		Hittan	Magyar nyelv	Német nyelv	Francia nyelv	Földrajz	Történelem	Mennyiségtan	Mértan és mér- tani rajz	Természettan	Szabadkézi rajz	Testgyakorlat
Ackerler Ferenc,	1	1	2	2	2	2	2	3	2	2	2	2
Bauer Antal	1	1	2	2	1	2	2	3	3	3	2	3
Bichler Samu	1	1	2	2	3	3	2	3	2	2	2	2
Bogma Béla	1	2	3	3	2	3	3	3	3	2	2	2
Bogma Gyula	1	2	2	3	2	2	2	3	2	3	2	3
Brandlhoffer Antal*	1	2	4	3	3	3	3	3	2	3	1	2
Breuer Gyula, tdm.	1	1	3	3	2	3	3	3	2	2	2	2
Chramosta Sándor*	1	2	3	3	4	3	3	3	2	3	1	1
Czeke Ágost	1	1	3	3	3	3	2	3	2	2	3	b.
Feldmann Miksa	1	1	2	3	3	3	2	3	3	2	3	4
Fodor Elek	2	3	4	4	4	3	3	4	2	3	2	2
Forster Gusztáv*	1	3	3	3	4	3	3	3	3	3	2	2
Frank Imre	1	1	2	2	3	1	2	2	2	1	1	2
Gratzl Alajos	1	1	2	2	1	2	1	2	2	1	1	2
Hackl György	1	1	3	2	3	3	2	3	3	3	3	3
Hagemann Ferenc, tdm.	1	1	3	2	3	2	2	2	1	2	1	2
Innfelder H. tdm. öszt.	1	1	1	1	2	2	1	2	2	1	3	4
Isovics István*	1	2	3	3	3	3	2	3	4	3	2	2
Jielek Károly, tdm.	1	1	1	1	1	1	1	2	1	2	1	1
Kadnár K., ism. tdm.	1	1	3	2	2	3	2	3	3	2	2	2
Kohn Hugó	2	1	3	2	2	3	3	4	4	4	3	2
Kokas Ferenc	1	1	3	3	3	2	2	3	3	3	2	2
Kokas József	1	1	3	3	3	2	2	3	3	2	2	2
Kolmann Manó, tdm	1	1	2	2	1	2	1	3	1	2	2	3
Krieckl E. tdm. öszt.	1	1	1	1	1	2	1	2	2	1	1	2
Kugler Károly*	1	2	3	2	4	2	2	3	3	2	2	m.
Kundt Gyula	1	1	2	1	1	2	2	1	2	2	2	1
Locke Ágost	1	2	3	2	3	3	3	3	3	3	2	1
Maier Béni	1	1	2	1	2	3	2	3	2	3	2	2
Meller Henrik	1	1	3	3	3	3	3	3	3	3	2	3
Németh Zsigmond*	1	1	3	3	3	3	3	4	2	3	1	1
Pergar Ferenc, tdm.	1	2	3	1	2	3	2	3	3	3	2	2
Pfeiffer Vilmos	1	3	3	3	3	3	3	3	2	2	2	3
Raidl A., tdm. öszt.	1	1	1	1	1	1	1	1	1	2	1	1
Reisz Károly	2	3	4	3	4	3	4	4	4	3	3	2
Riedt Imre	1	1	3	4	4	3	2	4	3	3	3	4
Rosenberg József	1	1	3	2	3	3	3	3	2	3	2	2
Rupprecht Kálmán*	1	3	3	3	3	3	3	4	3	3	1	b.
Serényi Imre, tdm.	1	1	2	3	1	3	2	3	2	3	2	3
Stessel Károly	1	3	3	2	2	3	3	2	2	3	2	2
Stiegler Lajos, tdm.	1	1	2	1	2	2	1	2	2	1	2	m.
Takács Gyula*	1	3	3	4	3	3	3	3	2	3	1	3

A tanuló neve, tandijmentes-, ösztöndíjas-, vagy ismétlő-e ?	Magaviselet	Rendes tantárgyak										
		Hittan	Magyar nyelv	Német nyelv	Francia nyelv	Földrajz	Történelem	Mennyiségtan	Mértan és mér- tani rajz	Természettan	Szabadkézi rajz	Testgyakorlat
Velancsics István	1	3	3	3	3	3	2	3	2	3	3	3
Weiss Bernát	1	1	3	2	3	3	3	3	2	3	3	2
Ziegler Károly	2	3	4	3	4	4	4	4	4	4	3	2

Kilépett: Berán Vince, Gayser Lajos, Kindler Adolf, Rosenberg Miksa.

Meghalt: Wiedemann Ferenc.

Összesen : 50.

IV. osztály.

A tanuló neve tandíjmentes-, ösztöndíjas-, vagy ismétlő-e ?	Rendes tantárgyak												
	Magaviselet	Hittan	Magyar nyelv	Német nyelv	Francia nyelv	Földrajz	Történelem	Mennyiségtan	Mértan és mér- tani rajz	Természettan	Vegytan	Szabadkézi rajz	Testgyakorlat
Árnes Sándor	2	2	3	2	3	3	3	3	3	3	3	2	3
Berke Árpád	1	1	1	2	2	1	1	2	2	2	3	1	1
Bischitz Dávid	1	1	2	2	2	2	2	2	2	1	2	2	2
Ferstl János	1	1	3	2	3	2	2	2	3	2	3	3	3
Fischl József	1	1	3	2	3	3	3	3	2	3	2	1	2
Friedrich Kálmán	1	1	2	3	2	2	2	3	2	2	2	1	3
Fürsth Bernát	1	1	2	2	3	3	3	3	3	3	2	2	1
Füzy Zoltán ism.	1	2	2	3	3	2	3	3	3	2	2	2	m.
Jielek Ferenc	1	1	1	1	1	1	1	1	1	2	1	1	2
Kerpl Ignác	1	1	3	2	3	3	3	4	2	3	4	2	1
Király János	1	3	3	4	4	3	3	4	2	3	4	2	1
Kresztics Balázs	1	—	3	—	—	3	3	—	3	3	—	3	3
Mészáros Gyula	1	1	1	3	2	2	2	3	2	3	3	2	2
Molnár Kálmán	1	2	3	3	3	3	3	4	3	3	4	3	3
Nagy Pál	1	2	3	3	4	3	3	4	3	2	4	2	1
Pfeiffer Félix	1	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	1	m.
Pfeiffer Konrád	1	2	2	2	3	3	2	3	2	3	3	1	2
Pittroff Kálmán	1	2	2	2	3	2	3	3	2	2	3	1	3
Pollák Mór	1	1	3	2	3	3	2	2	2	3	3	2	2
Rosenberg Mór	2	1	3	4	4	4	3	4	4	4	4	3	3
Simonyi Kálmán*	1	2	2	2	3	2	3	4	2	3	3	1	1
Szilvássy Ödön*	1	3	3	2	4	2	3	3	3	3	2	2	m.
Sztrókay Szilárd*	1	3	3	2	3	3	3	4	2	3	3	2	2
Töpler Lajos	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	2	2
Zappert Samu*	1	1	3	2	3	3	2	4	3	3	3	3	3

Meghalt: Horváth Jenő.

Összesen : 26.

V. osztály.

A tanuló neve tandíjmentes-, ösztöndíjas-, vagy ismétlő-e ?	Magaviselet	Rendes tantárgyak											
		Hittan	Magyar nyelv	Német nyelv	Francia nyelv	Földrajz	Történelem	Mennyiségtan	Mértan és mér- tani rajz	Természetrajz	Vegytan	Szabadkézi rajz	Testgyakorlat
Borcsiczky Zoltán	1	3	2	3	3	3	3	3	1	1	3	2	3
Bruckner Samu	1	3	2	2	3	2	2	3	2	2	2	2	3
Deák Péter	1	1	2	2	3	2	1	1	1	2	1	2	2
Fialowski László*	1	1	2	2	3	1	2	4	1	1	3	1	3
Fiáth István	1	1	1	3	3	2	1	2	1	1	2	3	2
Fischer Dávid	1	1	1	2	2	1	1	3	3	2	3	3	2
Grünwald Gusztáv	1	1	1	2	2	1	1	2	1	1	3	1	3
Haas Lajos	1	1	2	3	3	2	2	3	2	2	3	3	4
Hambeck Gyula*	2	3	3	3	2	3	3	4	3	3	3	3	m.
Hessky Béla*	1	2	2	3	2	2	2	4	1	3	3	2	1
Hladny János*	1	2	1	3	4	2	1	2	3	2	3	3	3
Holczheim Gábor*	1	2	2	3	3	2	2	4	3	2	3	1	2
Koppányi Lajos	1	1	2	2	2	1	1	3	2	2	3	1	1
Molnár Imre	1	2	3	—	—	3	3	—	2	3	—	2	3
Némethy Géza	1	1	1	2	2	1	1	3	1	2	3	2	2
Rácz Béla	2	3	3	3	4	3	3	4	3	3	4	2	3
Rösch Jenő	1	1	2	1	3	1	2	3	1	3	3	2	2
Scheiber Mihály	1	1	1	2	1	1	1	1	1	1	1	1	3
Schleiffer Mór*	1	1	2	4	3	2	3	3	2	2	3	2	2
Szremácz Feodor	1	—	3	—	—	2	3	—	2	3	3	2	4
Tiefenbach Pál	1	1	1	1	1	1	1	3	1	2	2	1	m.
Ullein Ferenc	1	2	2	2	3	2	2	3	2	3	3	2	2
Veláncsics János	1	1	1	2	1	1	1	2	1	2	2	1	1

Összesen : 23.

VI. osztály.

A tanuló neve, tandíjmentes, ösztöndíjas-, vagy ismétlő-e ?	Magaviselet	Rendes tantárgyak											
		Hittan	Magyar nyelv	Német nyelv	Francia nyelv	Földrajz	Történelem	Menyiségtan	Ábrázoló mértan	Természettrajz	Vegytan	Szabadkézi rajz	Testgyakorlás
Choczenszky Miklós*	1	3	3	2	3	3	3	3	3	3	4	2	2
Falcsik Dezső*	1	2	1	1	2	3	1	3	3	2	4	2	3
Fiáth Pompejus	1	2	3	2	2	2	2	3	2	2	2	3	2
Füzi Kálmán	1	3	2	2	3	3	2	4	3	3	4	2	2
Geschrey Gyula	1	2	3	3	4	4	3	4	3	3	4	2	1
Grüsner Antal	1	1	2	1	1	1	1	2	1	1	3	2	2
Halász Geiza	1	2	2	2	1	2	1	2	2	1	3	2	2
Hamberger József*	1	3	3	2	3	2	3	3	2	3	4	2	1
Hanusch Ferenc, öszt.	1	1	1	1	1	1	1	2	1	1	1	1	1
Hebenstreit János	1	2	3	3	3	3	4	4	2	2	4	2	3
Hess Sándor, öszt. tdm.	1	1	2	1	1	2	1	1	1	2	2	2	1
Horváth Béla	1	2	3	2	1	3	3	3	3	3	2	2	1
Kammerloher József	1	2	3	2	3	2	2	3	3	2	3	2	3
Nagy Károly*	1	2	3	2	2	3	3	4	3	2	3	1	3
Rátz László	1	2	2	2	2	3	2	3	2	3	3	2	3
Rosenfeld Samu	1	1	2	1	3	3	3	—	—	3	—	3	4

VII. osztály.

A tanuló neve, tandíjmentes-, ösz- töndíjas-, vagy ismétlő-e?	Magaviselet	Rendes tantárgyak												
		Hittan	Magyar nyelv	Német nyelv	Francia nyelv	Földrajz	Történelem	Mennyiségtan	Mértan és mér- tani rajz	Természetrajz	Természettan	Vegytan	Szabadkézi rajz	Testgyakorlat
Frankl Vilmos	1	3	3	3	3	1	3	3	3	3	2	3	2	2
Gibitz János	1	2	2	1	3	2	2	3	3	3	2	3	2	1
Pap Elemér tdm.	1	2	2	3	3	1	2	3	3	3	2	3	2	1
Szecsödy Lajos ism.	2	3	2	3	3	2	3	2	3	2	3	2	2	m.
Zalka Zsigmond	1	1	2	3	3	1	1	1	3	2	2	2	2	1
Zsótér János	1	2	3	1	3	2	3	3	3	3	3	3	3	2

Kimaradt: Tatay István.

Összesen : 7.

VIII. osztály.

A tanuló neve, tandíjmentes-, ösz- töndijas-, vagy ismétlő-e ?	Magaviselet	Rendes tantárgyak											
		Hittan	Magyar nyelv	Német nyelv	Francia nyelv	Földrajz	Történelem	Mennyiségtan	Leíró mértan	Természettan	Természettan	Bölcsélet	Szabadkézi rajz
Fialowski Béla, tdm., ösztd.	1	1	2	2	1	1	1	1	1	1	1	2	2
Hasenauer Ágoston	1	3	3	2	2	2	2	3	3	3	2	3	2
Jahn József, öszt.	1	1	2	2	2	1	1	1	2	1	1	2	3
Petrik Kálmán ism.	1	3	3	3	3	3	3	3	2	3	3	2	2
Rösch Frigyes tdm.	1	2	2	1	2	1	1	2	1	1	1	2	1
Rutrich Richard öszt.	1	2	3	3	3	3	3	3	3	3	3	2	2
Spitzer Vilmos	1	1	2	2	1	2	1	1	1	2	1	2	2
Stuppacher Lajos tdm., ösztd.	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	m.
Trogmayer Károly tdm.	1	2	3	3	3	1	3	2	3	2	2	1	1
Wolf Jenő	1	1	2	2	1	2	1	1	1	2	2	m.	2

Kimaradt: Schenk Sándor.

Összesen: 11.

XII. Statistikai táblázatok.

a) A tanulók általános áttekintése.

I. O s z t á l y	II. A tanulók száma			III. Vallásuk					IV. Nyelvi viszonyaik (Minő nyelveket beszélnek?)							VI. Előmenetelők		V. Szüleik polgári állása				
	Beiratott	Elhalt	Elmaradt	róm. kath.	helv. hitv.	ág. hitv.	héber	gör. kel.	magyar	német, nagy.	horvát, német, magyar	szerb, német, magyar	cseh	cseh, német, magyar	lengyel	Haladók	Ismétlők	Értelmiségi	Önálló österme- lők (földbirtokosok s bérlet)	Önálló keresk. és iparosok	Magán tisztviselők	Személyes szolgálatot tevők s munkások
I.	36	—	3	19	—	7	9	—	12	22	1	—	—	—	—	32	6	6	3	21	5	3
II.	50	—	—	24	—	16	10	—	16	34	—	—	—	—	—	45	5	5	4	34	4	3
III.	50	1	3	25	—	11	10	—	22	23	—	—	1	—	—	49	1	8	4	32	3	3
IV.	26	1	—	10	—	8	6	1	13	11	—	1	—	—	—	23	3	12	2	11	1	—
V.	23	—	—	11	—	6	5	1	15	6	—	1	—	—	1	23	—	8	5	10	—	—
VI.	16	—	—	11	1	2	2	1	9	7	—	—	—	—	—	16	—	4	3	7	2	—
VII.	6	—	—	5	1	—	—	—	5	1	—	—	—	—	—	5	1	4	1	1	—	—
VIII.	11	—	1	4	—	4	2	—	1	8	—	—	—	—	1	10	1	6	—	5	—	—
	218	2	7	109	2	54	44	2	93	112	1	2	1	—	2	203	17	53	22	121	15	9

b) A tanulmányozás eredményének áttekintése.

Tárgyak	Jeles	Jó	Elégséges	Elégtelen	Jeles	Jó	Elégséges	Elégtelen	Jeles	Jó	Elégséges	Elégtelen	Jeles	Jó	Elégséges	Elégtelen	Jeles	Jó	Elégséges	Elégtelen	Jeles	Jó	Elégséges	Elégtelen	Jeles	Jó	Elégséges	Elégtelen	Jeles	Jó	Elégséges	Elégtelen	
	I. osztály				II. osztály				III. osztály				IV. osztály				V. osztály				VI. osztály				VII. osztály				VIII. osztály				
Vallástan	13	13	17	—	21	20	9	—	28	8	9	—	13	7	4	—	13	4	4	—	4	9	3	—	1	3	2	—	5	3	2	—	
Magyar nyelv	—	7	22	5	4	23	19	4	4	12	25	4	4	7	14	—	8	11	2	—	4	9	3	—	—	4	2	—	1	5	4	—	
Német nyelv	1	6	23	4	5	22	22	1	8	15	19	3	2	14	6	2	2	10	8	1	5	9	2	—	—	—	4	—	2	5	3	—	
Francia nyelv	—	—	—	—	3	7	34	6	8	11	19	7	2	5	13	4	3	11	5	2	5	4	6	1	—	—	6	—	4	3	3	—	
Földrajz	9	9	14	2	4	14	24	8	3	13	28	1	3	8	13	1	9	9	3	—	2	5	8	1	3	3	—	—	5	3	2	—	
Történelem	6	4	18	6	10	21	16	3	7	20	16	2	3	7	15	—	9	7	5	—	5	4	6	1	1	2	3	—	6	1	3	—	
Mennyiségtan	1	6	20	7	—	15	27	8	2	8	28	7	2	4	10	8	2	4	10	5	1	3	7	4	1	1	4	—	5	2	3	—	
Mértan	1	13	14	6	1	7	32	10	4	23	14	4	2	12	10	1	11	5	5	—	3	5	7	—	—	—	6	—	4	3	3	—	
Természetrajz	4	11	17	2	7	20	23	—	—	—	—	—	—	—	—	—	5	11	5	—	3	6	7	—	—	2	4	—	4	3	3	—	
Természettan	—	—	—	—	—	—	—	—	5	15	23	2	2	7	15	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4	2	—	5	3	2	—
Vegytan	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	6	11	5	2	4	14	1	1	3	5	6	—	2	4	—	—	—	—	—	
Bölcsészet	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	4	4	—	
Szabadkézirajz	—	—	—	—	8	25	17	—	11	24	10	—	8	12	5	—	7	9	5	—	3	13	—	—	—	5	1	—	3	6	—	—	

A

sopronyi vasárnapi kereskedelmi iskola

1878|79 évi

értesítője.

Bericht

der Oedenburger Sonntags-Handelschule im Jahre 1878|79.

1. Az iskola fentartója: a sopronyi kereskedelmi testület.

2. Az iskola felügyelője: Zergényi Gyula, kereskedelmi testületi elnök.

3. Igazgató: Salamin Leo.

1. Erhalter der Schule: das oedenburger Handelsgremium.

2. Inspector der Schule: H. Julius v. Zergényi, Vorstand des oed. Handelsgremiums.

3. Director: Leo Salamin.

A lefolyt tanévben a tanári testületben változás csak annyiban történt, hogy az I. osztályban a magyar és német nyelvi oktatást jelentést tevő vette át.

A tanulók nagyobb része kielégítő szorgalommal látogatta a tanórákat és csekély kivétellel el is érte a tancélt.

A jövő tanévre nevezetes, az iskola becsét nagyon is emelő intézkedések vannak kilátásba helyezve, ugyanis a kereskedelmi testület ismert áldozatkészsége folytán és buzgó elnökének indítványára fognak a jövő tanévben a III. osztály tárgyai közé valószínűleg még a hazai történet, a keresk. jog alapvonalai és a francia nyelv felvétetni, utóbbi ki fog terjesztetni az összes osztályokra. Ha ezen tervezett újítások létre nem jöhetnének, a francia nyelv habár csak mint rendkívüli tantárgy okvetlen tanítatik majd, ezen tanórákat a keresk. segédek is látogathatják, és így alkalom nyílik kereskedelmi ifjúságunknak ezen oly annyira fontos világnyelvnek könnyű módon való elsajátítására.

In diesem Schuljahre kamen Veränderungen nur in so weit vor, als Berichterstatter den Unterricht der deutschen und ungarischen Sprache in der I. Classe übernahm.

In Folge der fleissig besuchten Curse wurde das Lehrziel in allen Classen erreicht.

Wesentliche, den Wert der Schule hebende Erweiterungen sind in Folge der Opferwilligkeit des oed. Handelsgremiums und der unermüdeten Thätigkeit des Vorstandes desselben H. Julius v. Zergényi in Aussicht gestellt: es sollen nämlich für die dritte Classe noch die vaterländische Geschichte und die Grundzüge des ung. Handelsrechtes mit je einer Stunde,

für die Gesamtclassen aber die französische Sprache als obligat. Gegenstände aufgenommen werden. Sollten jedoch diese Erweiterungen nicht eingeführt werden können, so wird die französische Sprache als nichtobligater Gegenstand nach Bedarf in einem oder zwei Cursen (für Anfänger und Fortgeschrittene) jedenfalls gelehrt; an diesem Theil zu nehmen steht den H. Handlungs-Commis frei.

Az 1878/79 évi órarend. Stundenplan im Schuljahre 1878/79.

Osztály Classe	$\frac{1}{2}$ 11—11.	11— $\frac{1}{2}$ 12.	$\frac{1}{2}$ 12—12.	2—3.	3—4.	4—5.
I.	Számтан — Rechnen Rösch F.	Földrajz Geographie Fialowski L.	Német ny. Deutsch.Sp. Salamin Leo	Magyar ny. Ungar. Sp.	Szépírás Schönschr. Fialowski L.	
II.	Könyvvitel Buchführ. Rösch F.	Magyar ny. Ungarische Sprache Bayer F. dr.	Földrajz Geographie Fialowski L. dr.	Számтан Rechnen Rösch F.	Német ny. Deutsch.Sp. Bayer F. dr.	
III.	Áruisme Waarenkun. Fialowski L. dr.	Magyar ny. Ungar. Sp. Kárpáti K.	Német ny. Deutsch.Sp.	Számтан Rechnen Rösch F.	Könyvvitel Buchführ Dubrovios S.	Váltójog Wechselr.

A tanulók névsora és foglalkozása. Namens-Verzeichniss und Beschäftigung der Schüler. I. osztály. — I. Classe.

F. sz.	Név — Name	Üzletcég --	Geschäftsfirma
1	Böhm Mihály.	Bácz Ágost	vas kereskedés
2	Dieringer Tivadar.	Hauer testvérek	fűszer "
3	Eder Béla.	Pachhofer Lajos ifj.	norinbergi "
4	Hoffmann István.	Tiefbrunner Tivadar	divatáru "
5	Kindler Adolf	Hauer testvérek	fűszer "
6	Korbus Lajos	Guggenberger Ede	norinbergi "
7	Kropf Mihály	Willigut Imre	kelme "
8	Müller Sándor	Willigut Imre	" "
9	Nikolits Viktor (kilép.)	Willigut Imre	" "
10	Pratser János	Spiegel János	fűszer "
11	Purt József	Lenk Samu	fűszer "
12	Schlauf Béla (nem jött)	Zetl és Szöllősy	posztó "
13	Schügerl Károly	Schügerl Sándor	fűszer "
14	Strauss Kálmán	Kovács I. F.	vas "
15	Vettermann Mihály	Triebaumer Endre	kelme "
16	Vukovics János	Schmidl Mátyás	fűszer "
17	Wolf Géza	Zergényi Gyula	" "

II. osztály. — II. Classe.

F. sz.	Név — Name	Üzletcég — Geschäftsfirma
1	Benedek Gyula	Lenk Samu fűszer kereskedés
2	Braunshir Gyula	Németh Kálmán " "
3	Brunner Ede	Szép István " "
4	Czegka István	Müller Ferenc " "
5	Dorfmeister János	Müller Ferenc " "
6	Ganzer Károly	Weiss József " "
7	Hagemeister Henrik	Hauer testvérek " "
8	Huszár Géza	Eybeck Alfréd " "
9	Kund Ágost	Russ I. Baptist " "
10	Kremszner Sándor	Németh Kálmán " "
11	Nagy Károly	Ziegler F. G. " "
12	Peterffy Kálmán	Hauer testvérek " "
13	Pistl Miksa	Spiegel János " "
14	Reiner Jenő	Gallauner Antal kelme " "
15	Szabó Ernő (kilépett)	Gallauner Antal " "
16	Wagner Ferencz	Gallauner Antal " "
17	Wagner Nándor (kil)	Ziegler F. G. fűszer " "
18	Wetzer István	Müller Paulin " "
19	Wolf Jenő	Thiering Nándor vas " "
20	Zechmeister József	Schügerl Sándor fűszer "

III. osztály. — III. Classe.

F. sz.	Név — Name	Üzletcég — Geschäftsfirma
1	Bischoff József	Russ J. Baptist fűszer kereskedés
2	Brandl Gusztáv	Gallauner Antal kelme " "
3	Karner Lajos	Graf Victor " "
4	Németh Győző (kilép)	Schügerl Sándor fűszer " "
5	Payer Ferenc (kilépett)	Wrchovsky R. " "
6	Payer Lajos	Zergényi Gyula " "
7	Pfeiler Samu	Jány Ferenc divatáru " "
8	Plöchl József	Eybeck Alfréd fűszer " "
9	Purt Gusztáv	Jány Ferenc divatáru " "
10	Schmidt Frigyes	Müller Paulin fűszer " "
11	Schöll Lajos	Lenk Samu " "
12	Schmidl Károly	Gallauner Antal kelme " "
13	Sikora Gusztáv	Gross J. és J. " "
14	Strahner Károly	Schmidt M. " "
15	Teicher József	Graf Viktor " "
16	Tiefbruner Gyula	Guggenberger Ede norinbergi " "
17	Wissly Lajos	Zergényi Gyula fűszer "

Vizsgálatok sorrendje.

A vizsgálatok, melyekre az iskola barátai ezennel tisztelettel meghívhatnak, következő sorban fognak megtartatni:

1879. évi junius hó 29-én 1) az I. osztályban reggeli 10¹/₂ órákor: magyar-, német nyelv, földrajz, számtan; 2) a II. osztályban d. u. 2 órákor: magyar-, német nyelv, könyvvitel, földrajz, számtan; 3) a III. osztályban d. u. 3¹/₂ órákor: magyar-, német nyelv, könyvvitel, váltójog, számtan.

Prüfungs-Ordnung.

Die Prüfungen, zu welchen die Gönner und Freunde der Schule hiermit höflichst geladen werden, finden wie folgt statt:

am 29. Juni 1879. 1) I. Classe V.M. 10¹/₂ Uhr: Ung., deutsche Sprache, Geographie, Arithmetik; 2) II. Classe N.M. 2 Uhr: Ung., deutsche Sprache, Geographie, Arithmetik; 3) III. Classe N.M. 3¹/₂ Uhr: Ung., deutsche Sprache, Buchführung, Wechselrecht, Arithmetik.

Jelentkezés az 1879/80 tanévre.

A felvételt óhajtok tek. Zergényi Gyula keresk. testül. elnök által történt felvétel után szeptember hó 7-ig, mely napon a tanítás kezdetét veszi, tartoznak az igazgatónál (főreáliskolai igazgatói iroda) jelentkezni. Ugyan-e napon tartatnak meg a javító vizsgálatok is.

Soprony, 1879 junius hó 15-én.

Salamin Leo,
igazgató.

Anmeldung für das Schuljahr 1879/80.

Jeder Schüler hat nach geschehener Aufnahme durch Herrn Julius v. Zergényi sich behufs Einschreibung bei Endesgefertigten (Directions-Canzlei der kön. Oberrealschule), bis 7. September, zu melden. A 7. September finden die Corrections-Prüfungen statt, und beginnt auch der Unterricht.

Oedenburg, am 15. Juni 1879.

Leo Salamin,
Director.

